

Posam. šte. Din 1.—,
četrtkova in sobotna
številka Din 1.50. —:

"TABOR", izhaja vsak dan, razven
nedelj in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne. Stane
mesečno po pošti D 12.50, za ino-
zemstvo D 20.50, dostavljen na dom
Din 14.—, na izkaznice Din 12.50.

"NARODNI LIST" (četrtkova šte.
"Tabora") se naroča kot tednik
in stane mesečno 2 Din, četrt-
letno 6 Din, polletno 12 Din,
celoletno 22.50 Din.

Naročnina se plačuje vnaprej.

Postnina plačana v gotovini.

TABOR

(NARODNI LIST)

Posam. šte. Din 1.—,
četrtkova in sobotna
številka Din 1.50. —:

UREDNIŠTVO: "Tabora" in "Na-
rodnega lista" je v Mariboru,
čičeva ulica 4, I. nadstropje.
Telefon interurban šte. 226. —
Rokopisi se ne vračajo.

UPRAVA je v Jurčičevi ul. št. 4,
prilijeskega. — Telefon št. 24.
Št. pošto-tek. račun za "Tabor"
11.787, za "Narodni list" 12.853.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. Inscratne cene po dogovoru.

Leto: IV (II).

Maribor, četrtek 19. julija 1923.

Štev: 160 (29).

Kakšne dobrote nam deli s privoljenjem kle- rikalcev postavljena vlada?

Ko je v decembru lanskega leta v na-
protnju z ustavo in vsemi parlamentarni-
mi običaji radikalna stranka prevzela
državno upravo, se je izgovarjala, da so
zahtevali državni interesi. Trdila je,
da zamore dvigniti ljudstvo in rešiti dra-
žavo propasti samo močna homogena ra-
dikalna vlada. Velik del nepoučenega
in zaslepljenega ljudstva po vseh delih
naše države je verjel tem radikalnim tr-
ditvam in pričakoval, da bo z uresniče-
njem teh radikalnih namer res konec
vseh naših nesreč. Osebito kmetosko ljud-
stvo po Srbiji, Bosni, Vojvodini in po
Sremu, ki se je dalo zavesti od lepih ob-
ljub, je bilo prepričano, da bo po radi-
kalni zmagi rešeno vseh bremen, ki ga
teže. Toda napovedane rešitve naših no-
tanjih vprašanj, zboljšanja gospodar-
stvih, finančnih, davčnih in drugih raz-
mer ni in je noče biti. Nasprotno, razme-
re postajajo pri nas od dne do dne ne-
znosnejše, v južnih in vzhodnih krajih
naše države samo po krivdi radikalov, na
Hrvatskem, v Bosni in v Sloveniji pa
tudi po sokrivdi Radića, Špahe in Ko-
rošca.

Takoj po uzurpiranju oblasti je radi-
kalna stranka povišala celo vrsto svojih
bolovniških polkovnikov za generale, na-
mestila celo vrsto velikih županov, ki
sploh nič ne delajo (slučaj dr. Pfeifer);
namerane državnozbornske volitve je po-
tlačila nič manj kakor krog 900 milijonov
dinarjev, kar pomeni, da je vsak njen
poslanec stal radikalno stranko skoro 8
milijonov dinarjev državnega denarja.
Da bi pokrila strašne izdatke, je radikal-
na vlada usilila narodni skupščini zakon
o petkratnem povišanju zemljiškega dav-
ka. To pomeni, da bo kmet, ki je doslej
plačal krog 1000 K davkov, plačal odselej
5000 K. Radikalnemu beograjskemu časo-
pisu pa tudi to še ni bilo dovolj, zahte-
valo je, naj se davki povečajo ne 5-krat,
ampak 25-krat, ker da imajo kmetje toli-
ko denarja, da ne vejo kam z njim. Poleg
tega pa je ta vlada uvedla še kakul ali
prisilno delo na cestah. Kadar se bo se-
daj zljubilo radikalni gospodi, bo moral
kmet pustiti vsa svoja majna dela, ora-
nje, sejanje, košnje, žetev in trgatve ter
oditi tlačiti na ceste! In to tudi pri nas,
kjer plačujemo itak v te svrhe poseben
davek. Ta robota bo zadela v prvi vrsti
seveda zopet male ljudi in kmečko ljud-
stvo, dočim razni vojni dobičkarji in bo-
krataši vsega tega ne bodo čutili.

Kdor je poznal radikale, se temu ne
čudi, kajti radikali so bili vedno zago-
vorniki bogate gospode ter sovražniki
malega in kmečkega ljudstva. Nismo
proti davkom in ne trdimo, da je mogoče
upravljati državo brez pobiranja davkov,
kakor lažejo radičevci in naši klerikalci;
vemo, da davki morajo biti, da ni države
na svetu, kjer ne bi bilo davkov in da je
nikoli ne bo, toda obdavčiti je treba v
prvi vrsti one, kateri davke najlažje pre-
nesejo, razne veleznate in vojne do-
bičkarje, ki so se obogatili tedaj, ko je
bilo ljudstvo na frontah in doma trpe-
lo mraz, glad in pomankanje. Toda ti so
se vsi vrinili med radikale, zato proti
tem radikalci ne smejo nastopiti. Vse te
težke zakone, ki nalagajo ubogemu ljud-
stvu še veliko večja bremena, kakor jih
je nosilo poprej, je želela usiliti parla-
mentarna radikalna vlada, stavila pa ni niti
njega predloga, po katerem bi se zbolj-

Radikalni klub v krizi.

Opozicija grozi z izstopom.

Beograd, 18. julija. V radikalnem
klubu se še vedno ni podela napetost, ki
jo je povzročila razprava o uradniških
in častniških plačah. Nasprotja so tako
močna, da manjša skupina, ki šteje ka-
kih 20 poslancev, preti z izstopom iz kluba.
Danes so si najuglednejši poslanci
radikalnega kluba na vso moč prizadeva-
li, da bi potolažili razjarjeno opozicijo.

Beogradska javnost odločno proti Radiću.

Njegovi napadi na vladarsko
Beograd, 18. julija. (Izv.) "Politika"
poroča: Beograjski politični krogi so
ravnodušno sprejeli objavo Markovega
protokola. Vendar pa je ta ravnodušnost
sprito Radićevemu postopanju nevzdržna.
Hujše kakor doslej napada Radić vse,
kar je v zvezi z Beogradom in srbskim
imenom. Najbolj mučen vtis pa je pa-
pravo dejstvo, da je začel direktno na-

Izgleda, da je bilo njihovo prizadevanje
zaman.

Nekateri člani vladne večine so sinoči
izjavili, da je situacija postala neznosna
in da je treba sporna vprašanja takoj re-
šiti, sicer pride do razcepa. Slišijo se pret-
nje, da bo večina izključila manjšino in
zahtevala od disidentov položitev man-
datov, ako se ne bodo uklonili volji ve-
čine.

rodbo so izbili šodu dno.

padati tudi dvor in vladarsko rodbo. —
Nek stavek o kraljici je izzval splošno
ogorčenje. Iz vseh teh vzrokov je opažati
v zadnjem času v beograjskih političnih
krogih veliko ogorčenje napram Radiću.
Splošno se izraža zahteva, naj vlada
končno enkrat napravi konec tem ne-
vzdržnim izzivanjem in napadom.

Zakoni v razpravi.

Uradniški in vojaški zakoni ter

Beograd, 17. julija. Danes je narod-
na skupščina nadaljevala razpravo o
vojaškem zakonu. Vojni minister je po-
jasnil, da po dozdajnem zakonu vojniki
niso mogli dobiti proste vožnje za dopust.
Novi zakon nudi to ugodnost enkrat v
letu. Posl. Pucelj je predlagal kot termin
za vpoklic rekrutov 1. oktober. Izič je
predlagal znižanje vojaške službe na
eno leto. Tudi demokrat Gjorgjevič pred-
laga skrajšanje 18mesečnega roka, ker je
naš narod danes v stadiju obnove, in se
v sedanjih ekonomski krizi ne smejo je-
mati narodu delovne moči. Do danes je
sprejetih od 330 členov novega zakona
197.

Beograd, 17. julija. Zakonodajni od-
bor je nadaljeval razpravo o uradniškem
zakonu, zlasti o onem delu, ki se tiče plač.
Z uspehom je posegel v debato demokrat
Reisner. Vprašanje izenačenja oficirskih
in uradniških plač še ni rešeno.

Iz kraljevine rodbine.

Beograd, 18. julija. (Izvirno). Te
dni se bo uradno objavilo, da je Nj. Vel.
kraljica Marija v drugem stanju.

Radikalci in italijanski odvetniki v
Dalmaciji.

Beograd, 18. julija. (Izvirno). Par-
lamentarni odbor za proučevanje zakon-
skega načrta o odvetnikih v Dalmaciji,
ki so optirali za Italijo, je imel danes
sejo, na kateri je bil sprejet vladni pred-
log. Po tem predlogu lahko oni odvetni-
ki v Dalmaciji, ki so sicer optirali za Ita-
lijo, a imajo svoje stalno bivališče na na-
šem ozemlju, še nadalje izvršujejo od-
vetniško prakso, ako tekem enega me-
seca položijo prisego. Opozicija je stro-
go nastopila proti temu zakonu, vendar
pa ga je radikalna večina sprejela. To
zahtevo so stavili Italijani že v Rapallu,
izpolnila pa jim je še le današnja radikal-
na vlada.

Prva seja pokrajinske skupščine v Zadru.
Predsednik — fašist.

Zadar, 18. julija. (Izvirno). Včeraj
se je vršila prva seja zadarske pokrajins-
ke skupščine. Volitve so se seveda iz-
vršile brez sodelovanja južnoslovenskega
prebivalstva, ki se je vzdržalo glasova-
nja, tako da so volitve potekle skoraj
popolnoma pasivno. Sejo je otvoril za-
darski prefekt, general Comajo s sve-
čanim nagovorom, v katerem je nagla-

šal in slavil boje dalmatinskih Italijanov
za rešitev Zadra in njegovo priključitev
Italiji. Kralju in ministarkemu predsedni-
ku Mussoliniju so odposlali pozdravne
brzojavke. Za predsednika zadarske po-
krajinske skupščine je bil izvoljen fašist
Pietro Prassevoli, za podpredsednika
pa dr. Luigi Batteri. Po seji so odšli vsi
svetniki v spremstvu množice na grob
bivšega zadarskega župana Gilfotta, kjer
se je vršila spominska svečanost, ter
položili na njegov grob vence.

Pašičevo potovanje v Pariz.

Beograd, 18. julija. (Izv.) V pouče-
nih krogih se zatrjuje, da je Pašičev od-
hod v Pariz v zvezi s svečanim spreje-
mom Nj. Vel. kralja o priliki njegovega
potovanja v Pariz.

BORZA.

Curiah, 18. julija. (Izv.) Predborza.
Pariz 33.45, Beograd 6.05, London 26.28,
Berlin 0.0024, Praga 17 ena osmino, Milan
24.52, Newyork 572, Dunaj 0.008175, žig. K
0.008125, Budimpešta 0.06, Varšava 0.045,
Sofija 5.15.

Zagreb, 18. julija. Pariz 5.47—5.51,
Švica 16.40—16.45, London 4.34—4.34%,
Berlin 0.365—0.375, Dunaj 0.1317—0.1325,
Praga 2.84—2.85, Milan 4.05—4.06, New-
york 94—94.50, Budimpešta 0.97—1.

šale življenske in gospodarske razmere
malih ljudi in kmetov.

S svojo agrarno politiko se radikal-
na vlada vrača nazaj v predvojno dobo;
kmetom in dobrovoljcem se zopet odvze-
ma zemljišče ter vrača nemški, madžar-
ski in turški magnatom, grofom in
baronom, ki ližejo pete radikalnim velja-
kom, jih vabijo na lov ter plačujejo tiso-
čake za njihovo stranko.

Mesto blagostanja, katero so radikali
obljubljali malim kmetom ter sploh na-
šemu narodu, so povišali petkratno dav-
ke, uvedli tlako, zapravili ogromne mili-
jone državnega denarja, ustavili agrarno
reformo ter mesto da bi ščitili državo
pred njenimi notranjimi in zunanjimi so-
vražniki, preganjajo in zapirajo državi
in narodnemu edinstvu zveste državljane.
To so blagoslovi radikalne samovlade do
danes in vendar se še najdejo tudi tui-
tam mali ljudje in kmetje, ki vstopajo v
to stranko. Radikalnih grehov pa niso
krivi samo radikali, ampak tudi tisti, ki
so jim pomagali do vlade — to so pa bili
dr. Korošec in njegovi poslanci, ki so se
13. aprila v Zagrebu pismeno obvezali,
da bodo glasovali za izvolitev radikalne-
ga vodstva parlamenta in pomagali se-
staviti samoradikalno vlado. To si mora-
jo vsi naši mali ljudje in kmetje dobro
zapomniti!

V resni uri.

Med tem, ko se mi veselo zabavamo
in ko lahkomišljeno tratimo svoje sile v
pretiranem medsebojnem boju, pa dela
naš nasprotnik tam preko sistematično in
v sklenjeni enotnosti vseh pripravljati
smrt našemu življu.

In njegovo delo žanje uspeha. Že je
skoraj udušeno naše šolstvo, že je pro-
gnana inteligenca, že je posvečeno nasi-
lje kot zakonitost, da je zlomljena že pri
marsikaterem odporu sila.

Toda še vedno raste pritisk, še vedno
se veča nasilje in vedno bolj učinkovito
udara naš narod. Zlasti sedaj, ko je pri-
tisk posegel na gospodarsko polje.

Splošna brezposelnost, nezmožnost od-
prodaje pridelkov, peza davkov, odvze-
manje koncesij našim, podreditve Gori-
ce Vidmu, vse to uvaja revščino v Pri-
morju, da mora zapuščati naš kmet rod-
no zemljo, da jo z mirzično nemirnostjo
ponuja v odprodajo, ker vrednost zemlje
pada, silno in stalno.

S tem se pričinja najkatastrofalnejši
proces in skoraj se bo pričela odigravati
pred našimi očmi presunljiva tragedija
— ko umira zdrav in krepak narod, ker
je zapuščen od lastnih bratov in ker ga
ubija krivica.

Ali je tako ohromel naš poenos, da bo-
mo samo neme priče tragedije?

Ali je tako izumrla v nas plamenitost,
da bomo v nemoralni otopenosti gledali,
kako umira pred našimi očmi — brat?

Ali pa bo vendar vstajala v nas za-
vest, da ne bo preje blagoslovljena naša
svoboda, dokler se ne oddolžimo onim,
ki so jo nam dali in sicer s tem, da vsaj
brate obvarujemo smrti, če jim že ne
moremo dati svobode.

Ura je resna ko še nikoli.
Vsi moramo na plan, ali pa smo so-
krivi poublenja, ki pride nad naše
brate.

Ni izgovora in opravičila za nikogar,
ker ni ga med nami, ki ne bi mogel po-
magati po svojih močeh.

Zaradi blagratrpečih tam preko
zmanjšajmo svoje prepire, bodimo strp-
ljivi in postanimo zidardi, da bo naša dr-
žavna zgradba močna.

Že s tem smo pomagali bratom, ker
sila naše države b. izžarevala tudi njimi

pomoč. Kdo je, ki ne bi mogel v tem oziru pomagati?

Delajmo in varčujmo, en dan v letu ne zapravljajmo, zaradi bratov storimo to!

V direktnem razmerju z našim blagostanjem je blagostanje podjarmljenih.

V svojem srcu pa nikdar ne pozabimo onih, ki trpe zaradi nas, ki so žrtvovali zavoljo nas. Iz srca pa bo prišla misel o življenju in sama od sebe ustvarjala čudeže, da bo vsled naše pomoči vzdržal naš narod tam preko.

Ni ga med nami, ki ne bi mogel tega storiti, sramota nad vse one, ki bi zane-marili to svojo prvo dolžnost.

Dvojna sramota pa onim, ki jim je dala usoda obilico zemeljskih dobrot in ki ne pomagajo tudi gnojni, pa čeprav bi mogli.

Ni naš človek tisti, ki je bogat, ki pa je pozabil na brate v sili. Dar za trpeče bo blagoslovil njegovo bogastvo, pozabljenje na brate pa ga bo proklelo. Taka je postava pravice.

Bratje! Vso krivico, vsa nasilja so vzdržali naši bratje iz zvestobe do nas, toda revščine, ki povzročajo lakoto, ne vzdrži nihče.

Ko se še le pričinja lakota, je pomoč še lahka, kasneje je draga in tudi — prepozna.

Ali ta priprosta dejstva res ne morejo vzdržati vsakogar, vsaj toliko, da poroče: Ne pljunem na svojo čast, temveč grem z onimi, ki delajo za brate v nesreči in zato vstopam v »Jugoslovensko Matico«.

Tedenski pregled

za naročnike »Narodnega lista«.

Petek, 13. julija: Na današnji seji narodne skupščine je podal vojni minister ekspozé o zakonu o ustroju vojske. V radikalnih krogih vlada veliko nezadovoljstvo. Radikalni poslanci iz Južne Srbije in iz Vojvodine so zelo nezadovoljni, ker Pašić ne izpolni danih obljub in se za te kraje sploh nič ne zmeni. Danes je dospela iz Sušaka deputacija, da se pokloni kralju. Kralj je deputacijo zelo prijazno sprejel in se zanimal za vse težnje in želje Sušaka. Župana je povabil na večerjo v dvor, ostali člani deputacije pa je mestna občina priredila banket. Poštno in brzojavno ministrstvo je sklenilo, da se tekom letošnjega poletja zgradi novo telefonsko progo Beograd - Ljubljana. — Beograd stoji v znamenju občinskih volitev. Vse stranke razvijajo živahno agitacijo. Vsak dan se vrši po več shodov in zborovanj.

Sobota, 14. julija: V narodni skupščini se je nadaljevala razprava o vojaškem zakonu. — Radi Reke je nastala v zunanji politiki precejšnja napetost. Italija grozi z aneksijo Reke, kar je vzbudilo v vseh krogih upravičeno ogorčenje. Vlada bo podvzela vse korake, da prepreči Itali-

janske nakane. — Francija je dovolila Jugoslaviji kredit v znesku 300 milijonov frankov. — Konferenca zunanjih ministrov male antante se vrši dne 28. julija v Sinaji.

Nedelja, 15. julija: Narodna skupščina je sprejela v načelu zakon o vojski. Klerikalci, ki so glasovali za avstrijske kanone, so glasovali proti jugoslovenski vojski. — Zakonodajni odbor je razpravljal o uradniških in orožniških plačah. Doslej se ni bil dosežen sporazum, ker je en del za takojšnje povišanje, dočim so zlasti zemljoradniki za to, da naj bi se z zvišanjem še počakalo, da se naš dinar popravi.

Ponedeljek, 16. julija: Objava Markovega protokola, sklenjenega med radikalci in blokaši, ni povzročila nikake senzacije, kakor so pričakovali revizionisti. — V Zagrebu so odkrili dobro organizirano vohunsko družbo, ki je volinila za Italijo in Mađžarsko. Družbi pripadajo večinoma bivši avstro-ogrske oficirji. — V Kragujevcu se je pripetila večeraj popoldne velika nesreča vsled eksplozije vojaške municije. Kako je nastala eksplozija, še ni pojasnjeno.

Torek, 17. julija: V zvezi z vohunsko afero v Zagrebu je bilo aretiranih več oseb. Službo kurirja je opravljala neka Stanica Anderlič, ki je izpovedala, da je vtihovala v Italijo 12 važnih vojaških spisov. Ugotovljeno je, da pri aferi ni udeležena nobena politična oseba. — Zakonodajni odbor nadaljuje razpravo o uradniškem zakonu.

POMNIMO!

V avstrijskem državnem zboru je dr. Korošec vsikdar glasoval za vse vojaške zakone, za vse stroške za kanone in municije. V svoji narodni državi pljuva na narodno vojsko in glasuje proti novemu zakonu o vojski.

Mussolinijev ukor fašistom.

Rim, 16. julija. V Florenci so večeraj fašisti razrušili devet poslopij, ki so bila last popolarcev in katoliških organizacij. Razrušili so tudi tiskarska podjetja opozicije. V raznih krajih so se vršile manifestacije za Mussolinija. Mussolini je poslal fašistovskim funkcionarjem v energičnem tonu sestavljeno brzojavko, v kateri zahteva eruiranje in kaznovanje krivcev ter izjavlja, da inafašizem globoko spoštovanje pred katoliškim prepričanjem ter ne more trpeti takih izgre-dov.

Obiskujte

mestni muzej

v Cankarjevi ulici. Odprt vsako nedeljo od 10.—12. ure. Vstopnina 1 dinar.

paj so bili Slovenci, a so se delili v politične oblasti: Karantanijo, Krajno, Hrvaško, Dukljo, Raško in druge. Ti kraji pa so bili v veliki odvisnosti od Bavarcev, Frankov, Benečanov in Bizantin-cev. Z prvimi knezi so se hoteli rešiti te odvisnosti; tako je na primer zbral Ljudevit Posavski veliko moč okoli sebe, da bi se osvobodil frankovskega vpliva. Toda ko so prišli od vzhoda Mađžari in so se od zahoda Germani uspešno širili proti vzhodu, so bili Jugoslovani popolnoma ločeni od severnih Slovanov ter navezani le na lastno moč. Nastale so na njihovem ozemlju manjše kneževine, kajti težko prehodna gorovja so ovirala, da bi nastale večje državne tvorbe. Le prerediti-ke se je posrečilo ustvariti večjo politično celoto, a še ta je navadno kmalu razpadla radi notranjih razprtij in zunanjih sovražnikov. Poleg tega pa leže ti kraji tudi ravno na meji med važnimi kulturnimi področji, kjer se dotikata zahodna latinska in vzhodna bizantinska kultura. Ta meja je bila že v starem veku tako silna, da se je razdelilo mogočno rimsko cesarstvo v vzhodni in zahodni del, in je povzročila razkol v rimski cerkvi itd.

Ker oblika površja in lega nista dopustili, da bi nastale večje politične tvorbe, zato Jugoslovani niso imeli dovolj odporne moči, ko so navalili na nje močni zunanji sovražniki. Prišli so na severozahodu pod politični in kulturni

Žrtve Drave najdene.

Tri ponesrečene duhovnike potegnili iz Drave. — Bogoslovca Derževnika še niso našli.

Maribor, 18. julija.

Tekom večerajšnjega dne so našli pri brodu pod postajo Sv. Lovrenca na Pohorju tri žrtve nesreče, ki se je pripetila prejšnji ponedeljek pri Breznu.

Dopoldne krog 10. ure je zapazil brodnik Hüttel v vodi plavajoče truplo. Posrečilo se mu je, da ga je spravil na obrežje, kjer so spoznali v utopljenca župnika Baznika iz Sv. Trojice v Halo-zah. Glavo je imel zelo obtočeno. Na temenu je imel več zevajočih ran. Glava je bila od vode precej napihnjena. Površne suknje ni imel in si jo je najbrž sam slekel, da bi se kot dober plavač rešil. Na levi roki je še imel manšeto. V telovniku so našli dve uri. Ena se je ustavila ob 7.10, druga pa je še šla. V župu je imel listino z 1000 dinarji.

Vsled tega opozorjeni, so začeli iskati tudi trupla ostalih ponesrečenec. Kakih 300 metrov nižje od broda je nasipina, kjer voda stoji in kjer je obležalo že mnogo utopljenec. Pre dnasipino je par vrtincev, ki zadržijo vsakega utopljenca, ki ga enkrat zajamejo. Tu so res našli ob 6. uri zvečer truplo novomašnika Ri-

biča. Tudi on je imel na glavi več ran, v ostalem pa je popolnoma neizpremenjen. Roke je imel tako bele, kakor da bi nosil bele rokavice. Dve uri pozneje so našli tudi truplo brezniškega župnika Miroslava Volčiča. Tudi on ima na glavi par ran. O četrti žrtvi, bogoslovcu Derževniku še vedno ni nobenega sledu.

Utopljenec so prepeljali v mrtvašnico k Devici Mariji v Pušcavi. Po ranah, ki jih imajo vsi trije utopljenec na glavah, sodijo, da so vsled sunka udarili ob skalo ter se onesvestili in vsled tega utonili. Izjema bi bila le pri župniku Bazniku, ki si je slekel suknjo.

Župnik Baznik in novomašnik Ribič bosta pokopana jutri dopoldne na pokopališču pri Dev. Mariji v Pušcavi, župnika Volčiča pa prepeljejo danes v Brezno, kjer ga bodo v soboto dopoldne položili k zadnjemu počitku na tamošnjem pokopališču.

Utopljenec, ki so ga v ponedeljek potegnili pri Selnici iz Drave, ni identičen z bogoslovcem Derževnikom.

Politične vesti.

* »Slovenski Narod« in oblastna organizacija JDS za mariborsko oblast. »Slov. Narod« poroča 17. tm., da so v načelstvu oblastne organizacije JDS v Mariboru velika nesoglasja in da bode predsednik organizacije dr. Kukovec v najkrajšem času odstopil. Nasproti temu opozorimo na notorični dejanski položaj, da dr. Kukovec nikdar ni bil v predsedstvu te oblastne organizacije, ker je kot poslanec bil po statutih JDS le član načelstva. Po volitvah je poslovoodeči predsednik dr. Franjo Lipold predlagal, da se dr. Kukovec kandidira predsednikom, kar je ta z odobrenjem seje načelstva 25. maja tl. iz taktičnih razlogov odklonil, vstrajajoč v ostalem v organizaciji stranke, kar je naš list v poročilu o seji 25. maja točno objavil, glej »Tabor« št. 121 dne 31. maja 1923 pod naslovom: Važna seja oblastnega načelstva JDS, ki končuje z besedami: Po izčrpi razpravi je vzele načelstvo dr. Kukovecve razloge na znanje ter mu izreklo iskreno zahvalo.

* Kaj bi rad Korošec? Osiješki »Jug« se peča v daljši notici iz javljanj dr. Korošca na sestanku v Celju, osobito pa z izjavo: »Mi Slovenci smo poseben narod in kot taki imamo pravico, da sami odločimo o svoji usodi« ter pristavlja: »Kakor se vidi, naglašajo g. Korošec osobito devizo: Slovenci — narod! zato vprašamo tega prefriganega jezuita: kakó to, da je sedaj preko noči postal sin slovenskega naroda, ko je za časa prevrata in

ko je bil minister, zatrjeval, da je sin slovenskega plemena in Jugosloven. Mi dovoljujemo g. ministru n. r. dr. Korošcu, da sme biti nezadovoljen s kurzum naše notranje politike, pa tudi, da smatra vidovdanske ustavo za hegemonijo Srbov. Vse to mu dovolimo, ker toliko tolerantni smo vedno, ne moremo pa razumeti tega: Kako je mogoče, da se preko noči menjujejo načela, katera so se v raznih trenutkih naglaševala in proslavljala; kako je mogoče, da se kaka parlamentarna skupina naziva »jugoslovenskor«, ko stoji na čelu plemenskega separatizma? Vsakemu analfabetu je jasno, da se iz dveh in »treh« narodov ne da storiti eden narod, zato se, če Korošec trdi, da so Srbi narod zase, Hrvati narod zase in Slovenci narod zase, tudi ne more več govoriti o Jugoslovenstvu. Zato bi g. Korošec napravil veliko uslugo tako nam kakor tudi svojemu slovenskemu »narodu«, če bi svoj »Jugoslovenski klub« prekrstil v »Slovenski klub«. Se popolnoma strinjamo! Nihče se v naši državi tako ne bori proti Jugoslovenstvu kakor slovenski klerikalci, njihovi klub pa se imenjuje »jugoslovenski«. Kakva ironija!

* Prej hlapci, zdaj gospodje! Nekaj ljubljanskim list je klerikalcem očital, da so na Dunaju dosegli kake drobtine, ker so bili vedno ponižni vladni hlapci. »Slovenec« se je na to razljutil in odkritosrčno priznal: Res je, pravi, da so naši di osvobodili severne srbske dele izpod turške nadoblasti. Nekaj desetletij pozneje (1848. in 1849), se je zrahljala odvisnost Hrvatske od Mađžarov, kar je nepet blagodejno vplivalo na probudo narodne zavesti pri Slovencih, ki so bili ves čas v najhujši nemški in laški politični in kulturni odvisnosti.

V drugi polovici IX. stoletja se je pokazala novo probujena zavest jugoslovenske skupnosti najbolj v zblizanju in vzporednosti kulturnega dela, zlasti stvarstveno literarnih organizacij, kakor so bile naše Matice in akademije. Pa tudi veliki kulturni delavci kakor Ljudevit Gaj, Strossmajer, Škerlić, Krek in Ilesić so podpirali skupno kulturno delo v zavezanju na našo osvoboditev in državno-politično ujedinjenje. Največji razmah je zadobilo to stremljenje za časa balkanskih vojn, ko sta Srbija in Crna gora napadli Turčijo in osvobodili velik del južnih Slovanov.

S tem pa je znova oživila zahteva po politični osamosvojitvi Jugoslovanov v avstro-ogrske monarhiji. Že takoj po aneksiji Bosne in Hercegovine se je mnogo razpravljalo o preureditvi monarhije v smislu trializma, to je tako, da bi postale poleg Avstrije in Ogrske tudi jugoslovenske dežele politično upravna enota. Vladni načrti, v kolikor so sploh obstojali, niso bili znani. Vedelo se je samo toliko, da ostanejo Slovenci pri avstrijskih deželah, tako da brez opore drugih Jugo-

Dr. St. Pavelšek:

Iz bojov za notranjo ureditev naše države.

Vprašanja.

Kdo si, ki rad bi kupil narod moj?
S čim si prišel za dušo barantat?
O siromak, da vidiš naš zaklad,
razdril bi šotor, zbežal se nocoj.
Kdo si, ki vodi rad bi narod moj?
Si naskrivaj si kdaj izprašal vesti?
Si našel, da do zadnjega si zvest?
Če nisi, skleni roke nad seboj.

Oton Župančič.

»Vi vsi, ki ste seme izkervavelega naroda, mislite le eno: kako boste združeni vse svoje moči, vse svoje zmoglosti, vse svojo ljubezen in vse svoje srce posvečali naši jugoslovenski državi, za njen procvit, kulturo in blagostanje!«

Dr. Jan. Ev. Krek.

Nekoliko zgodovinskega pregleda.

Nekako kot zadnji med preseljujočimi se narodi so zasedli Jugoslovani v VI. in VII. stoletju kraje, v katerih sedaj prebivajo; prišli so celo še dalje: proti zapadu tja do Tilmenta in Anize, proti severu do Donave, na jugu do Grškega gorovja in Jadranskega morja. Vsi sku-

poslanec na Dunaju igrali hlapce, toda danes — pravi — to nismo več, ampak ho- čemo biti v lastni deželi gospodje. Da, da, tako je: Nemcu-tujcu ste bili ponižni hlapci, bratu bi pa radi bili komandanti. Poznamo se!

Muslimani proti politiki dr. Spahe. Beograjsko »Vreme« dobiva iz Bosne po- ročila, da negativna politika dr. Spahe in njegovo postopanje v narodni skupščini vzbuja med muslimani vedno večje neza- dovoljstvo. V muslimanskih masah se pojavlja vedno večje gibanje, da obraču- na z neplodno in slabotno Spahovo poli- tiko. Kulturno društvo »Gajret« je pred nekaj dnevi imelo svoj letni občni zbor, na katerem je bila izvoljena nova upra- va. Novi predsednik g. Avdo Hasanbego- vić, dobrovoljec z Dobruške, ki je odli- čen s Karadžićevo zvezdo, je v po- zdravnem govoru ob velikanskem odo- bravanju obsodil brezvestno agitacijo Spahovcev.

Parlamentarne počitnice. Iz Beogra- da javljajo, da je g. Pašić v radikalnem klubu izrekel željo, naj bi skupščina 25. tm. zaključila delo s sprejetjem uradni- škega in vojaškega zakona in da bi po- tem šli poslanci na počitnice. G. Pašić želi odpotovati 25. ali 26. tm. v Pariz, od- tam pa v Marinije Lazne in na Bled.

Beneševa misija v Londonu. V sve- tovnih političnih krogih se mnogo raz- pravlja o Beneševi misiji v Londonu. Be- neš ni potoval v London samo v imenu Češkoslovaške, ampak v imenu celokupne Male antante. Njegova naloga je bila opozoriti merodajne angleške politične kroge na dejstvo, da je od sporazuma med Anglijo in Francijo odvisen tudi red in mir Srednje Evrope, da bi poruše- nje Velike antante pomenilo tudi v Sred- nji Evropi povratek v leto 1914, vsled če- sar bi bili prizadeti tudi veliki interesi Anglije. Anglija naj ne misli, da je za- njo važna samo rešitev poruškega vpra- šanja, ampak je enake, če ne še večje važnosti tudi ohranitev vojnihi uspehov in povojnega reda v Srednji Evropi. V interesu Anglije je, da ne dela proti ko- ristni Male antante, da ne razbije zvez- s Francijo s separatnimi akcijami glede nemških reparacij, kakor tudi da ne pod- pira Madžarske in njenih teženj. Listi po- ročajo, da je Beneševa misija uspela in da se mu je posrečilo prepričati razbitje angleško-francoske zveze.

Zveza med ruskimi boljševiki in nemškimi fašisti. Svetovno časopisje pri- ma zanimivo vest, da se vrše te dni pogajanja med ruskimi boljševiki in nemškimi fašisti glede skupnega nastopa proti Francozom. Ta vest, katero potr- jujejo tudi nemška in ruska poročila, je posebno značilna še radi tega, ker je zna- mo, da se med nemškimi faši- sti in nemškimi komunisti vodi naj- hušja borba. Tudi naši tudi-socialisti in tudi-boljševiki, se neprestano besno za- ganjajo v razne fašiste, njihovi idejni o- četje pa sklepajo istočasno zveze z ravno istimi fašisti v Nemčiji. Moskovski rdeči veljaki pa gredo v tem še dalje ter trdi-

slovanov ne bodo mogli z uspehom ovi- rati avstrijskega načrta, ki je vztrajno zi- dal preko Slovenije nemški most do A- drije. Tudi po tem načrtu nam je silno škodovala nesrečna zemljepisna lega na- šega ozemlja.

Ker je bilo pričakovati, da bode Srbi- ja nadaljevala započeto delo in osvobodila in ujedinila tudi avstro-ogrske Jugo- Slovane, obrnil se je ves srd proti mali in po obeh balkanskih vojnah utrujeni Srbi- ji. Do izbruha je prišlo, ko je 28. julija 1914 napovedala Avstrija Srbiji vojno. Še enkrat je zadivljalo besno sovraštvo Nemcev in Madžarov, kajti spoznali so, da se odloča usoda za dolgo bodočnost. Podložni Slovan se je hotel rešiti njihove nadoblasti, zato ga je bilo treba popolno- ma potlačiti in mu izbiti vsako misel na osvoboditev in uničiti vsako upanje na samosvojitev. Celotni jugoslovanski na- rod je moral v teh dneh in mesecih pretr- peti več kakor prej v stoletnem robova- nju. Sovražne armade so zasedle Srbijo in Črnogoro, tako da sta morali srbska in črnogorska armada iskati gostoljubja na tujih tleh. Slovenci in Hrvati pa so bili izvrženi v nemško-madžarsko armado ter se morali boriti proti lastnemu osvoboje- nju. Pa tudi takrat, ko ni bilo niti koščka svobodne jugoslovanske zemlje, tudi ta- krat ni zamrla trdna vera v končno osvo- boditev. Na otoku Krfu so se zedinili za- stopniki kraljevine Srbije in Jugoslovani-

jo celo odkrito, da pogajanja med nji- mi in nemškimi fašisti ne nasprotujejo njihovim načelom, kajti nemški fašisti so tudi socialisti in proletarci! Kaj po- reče k temu naša »Volksstimme«? Če bo vsled tega napadla sovjetske mogočne- že, ji lahko še odrečemo pravico nazivati se socialističen list. Ubogi Marx!

Celiske vesti.

Osebnost. Iz državne službe je iz- stopil po enoletnem dopustu g. nadkomi- sar Ivo Šubic, uradni predstojnik mestne- ga magistrata v Celju.

Okrajno glavarstvo v Celju preklicuje svoječasno prepoved javnih shodov, sej- mov, veselij itd. radi obstoječih epidemij v celjskem političnem okraju. Prepoved ostanje za nadalje v veljavi le še za občine Braslovče, Vojnik, St. Jurij ob j. ž. trg in okolica ter Škofja vas.

Zrtev vročine. V nedeljo dne 15. tm. se je kopal v Celju v Savinji 22-letni Fr. Lastnak, pohabljeni obč. revež. Ko se je nato solnčil na prostu, ga je vsled prehu- de vročine zadela kap. Bil je kmalu mr- tev.

Beograjski turisti v Celju. Prihodnjo nedeljo dne 22. tm. dospe v Celje okrog 15 turistov, ki se podajo s popoldanskim vlakom v savinjske planine. Celjski po- bratimi jih sprejmejo v svojo sredo na časten način.

Koroške vesti.

Libeliče. (Naša brizgalna.) V nedeljo 15. tm. se je vršila ob priliki prevoza na- še ukradene brizgalne na svoj stari pro- stor velika veselica požarne brambe. Ve- selice so se udeležili zastopniki sosednjih požarnih bramb. Posebno častno so bili zastopani Dravogradčani in Guštanjci. Ve- selica pa je imela tudi svoj pomen! Av- strijci so namreč, ko so se umaknili iz Libelič, popolnoma oropali gasilni dom v Libeličah. Ker so pa kupili svojčas to orodje skoraj izključno le posestniki iz Libelič in Gurč, so libeliški fantje šli neko noč natihome čez mejo v bližnjo avstrijsko vas Potoče, kjer je bila briz- galna shranjena, jo tam vzeli in prepe- ljali po polju preko meje v Libeliče. Brizgalno so na to vsled varstva do ne- delje shranili v Dravogradu. V nedeljo pa je bila v lepem sprevodu z godbo zopet postavljena na staro mesto. Onstran me- je je še ostala lestva, ki je skrita na ne- kem skednju. Tako si je moralo pač ljud- stvo samo pomagati, ker naša vlada v tem oziru ni ničesar ukrenila. Avstrijci so enako kot gasilni dom oropali tudi popolnoma občinski urad in šolo v Libe- ličah, ter šolo v Tunelu. Z znano vestno- stjo pa bi seveda naša vlada posegla vmes, ako bi kaj enakega se zagrešilo od naše strani. Žalostno! Lahko se še zgodi, da bo vlada odredila vrnitev brizgalne! Avstrijske oblasti so menda radi odvzete brizgalne prijele nedolžnega posestnika Oleško iz Gurč, ki ni niti slovenskega mišljenja in ga odvedle v Celovec.

skega odbora, ki je bil takrat inozemski predstavnik avstrijskih Jugoslovenov, na določila, znana pod imenom Krške deklaracije. Te določajo, da bo država Srbov, Hrvatov in Slovencev svobodna in neodvisna kraljevina pod dinastijo Ka- radjordjevičev, da bodo Srbi, Hrvati in Slovenci ravnopravni, kakor bodo ravnopravne tudi pravoslavna, rimskokatoli- ška in mohamedanska veroizpoved in da bo obsegala ta država vse ozemlje, kjer prebivajo skupno naseljeni Srbi, Hrvati in Slovenci.

Pa tudi avstrijski Jugoslovani, koli- kor jih je ostalo doma, so delali z vsemi silami, da razbijejo avstro-ogrsko monar- hijo. Vojaško službo so opravljali samo toliko, kolikor so jo bili neposredno pri- siljeni opravljati; važne vojaške vesti so sporočali preko meje ter se zbirali, brž ko jim je bilo mogoče ubežati, v dobro- voljskih četah za boj proti monarhiji. Poleg tega pa so podali vsi slovenski in hrvatski poslanci v dunajskem parla- mentu 30. maja 1917 majsko deklaracijo, ki je zahtevala politično združitev celo- nega jugoslovanskega ozemlja; iz takti- čnih razlogov se je dostavilo, da ostani ta zemlja pod žezlom habsburško-lota- rijske dinastije. Začelo se je splošno po- biranje podpisov za Majsko deklaracijo in se je tako zaneslo navdušenje za poli- tično osamosvojitev tudi v najnižje ljud- ske plasti.

Pismo iz Prekmurja.

Kako posreduje klerikalni poslanec? — Kdo so vodje radikalov? — Gimnazija in meščanka.

Poslušajte, gospod urednik, to le čed- no storiijo, kako »uspešno« znajo klerikal- ni poslanci »intervenirati«. Dva Prek- murca sta prosila za sprejem v davčno službo. Prosila sta za intervencijo kleri- kalnega poslanca Šiftarja. Akt je takrat bil že davno v Beogradu in že tudi u- godno rešen. A prošnika sta dobila od g. Šiftarja pismo, da akta še ni v Beogradu. Dejansko pa je bil akt že — kakor rečeno — ugodno rešen in poslan v Ljubljano. Ljubljanski listi so v resnici tudi obja- vili vest, da sta oba prošnika sprejeta v službo in imenovana za — Kočevje. Proš- nika pa sta istočasno že imela v rokah dekrete, da sta imenovana v Mursko So- boto in je tozadevno poročilo bilo v ljub- ljanskih listih pomotno. Par dni nato pa sta oba točno prejela od g. poslanca Šif- tarja dopis, da sta po »njegovem posredo- vanju« imenovana v Kočevje, da pa »žal ni mogel doseči« imenovanja za Mursko Soboto. Medtem pa sta že oba nastopila službo v Murski Soboti. Tako vam iz- gleda »posredovanje« klerikalnega po- slanca.

Našo radikalijo v Prekmurju vodijo najgrši madžaroni. V Murski Soboti je radikalni vodja dr. Cifrak, ki ne zna besede slovenski in je veljal že do nedav- na za državi nevaren element. Baje bo tudi urednik radikalnega lista, ki ga na- meravajo izdajati za Prekmurje. Slava!

Radikali skušajo vršiti hud pritisk na ljudi, ki jih imajo, ker so na vladi, koli- kor toliko v rokah, zlasti tudi na evan- gelsko duhovščino. Pa jim vse ne bo nič pomagalo.

Iz Murske Soboti vodi neka oseba hud boj proti naši meščanski šoli. Ne bomo razmotrivali razlogov, lepi vsek- kor niso. Hudo propagando dela za gi- mnazijo, češ da je najbolj potrebna. Mi pa pravimo: potrebni ste nam obe šoli — in grdo je, če človek, ki se je štel za naprednjaka, vodi gonjo proti meščanski šoli celo v klerikalnih listih ter povzroča, da se danes iz vseh katoliških prižnic v Prekmurju čuje hujkanje proti sokol- ski meščanski šoli in propaganda za or- lovsko gimnazijo.

Dnevna kronika.

— **Desetletnica smrti dr. Karla Gla- serja.** Pred 10 leti — dne 18. julija 1913 — je umrl v Hočah pri Mariboru profesor dr. Karl Glaser. Njegovo ime še živi v zgodovini slovenske literature. V jutriš- nji številki objavimo daljši podlistek o našem zaslužnem rojaku.

— **50-letnica slovenskega komponista.** Komponist Janko Žirovnik, ki si je pri- dobil zlasti velike zasluge za zbiranje in harmoniziranje narodnih pesmi, obhaja 5. tm. petdesetnico svojega muzikalne- ga delovanja. Žirovnik, ki živi v St. Vidu pri Ljubljani, je bil odlikovan z redom Sv. Save.

— **Odvetniške vesti.** V imenik odvetni- kov s sedežem v Ljubljani je vpisan g. dr. Gregor Žerjav. — Izvrševanju odvet- ništva se je odpovedal g. dr. Gvidon Sre- bre, odvetnik v Celju.

— **Srbija & Co.** Praktični Angleži in Amerikanci ne morejo razumeti, kako je mogoče, da nosi kaka država tako dolgo ime kakor naša: »Kraljevina Srbov, Hrv- atov in Slovencev«, zato so iznašli za svojo uporabo krajšo označbo in v an- gleških in ameriških listih čitamo sedaj: »Srbija & Co.« Veleradikalni in vele- srbski »Balkan« se radi te označke stra- šno togoti na Američane in Angleže ter jih vprašuje kakšna »Srbija in kompani- ja«? Če bi bili »Balkanovi« radikali in velesrbski šovinisti sprejeli lepo ime Ju- goslavija in ne bedasti SHS, bi nas tudi

Američani in Angleži ne nazivali »Srbija & Co.«, ampak lepo enostavno »Jugosla- vijac«. Tu imate sedaj!

— **Leto skrajnosti,** tako lahko imeñu- jemo letošnje leto. Nikdar se noče držati srednje poti; zmernost mu je neznana čednost. V aprilu smo imeli vroče dni ka- kor da je bilo v juniju, v juniju pa nas je morilo aprilsko vreme in na sramoto priljubljenemu mesecu juniju smo obla- čili zimske površnike. Ko so se sedaj vendar enkrat raztopile ledene gore v Atlantskem oceanu, ki so baje zakriville mrzlo vreme in preobitno deževje, pa nas že in peče nenavadna vročina, kakršne nismo imeli že več let. Najprej si je vro- čina privoščila Amerikance, sedaj pa so nam jo morske struje prinesle v Evropo. Prošli teden ni bilo od Italije do Skan- dinavije niti enkrat oblačno. Tempera- tura znaša v senci 30 stopinj Celzija, na solncu seveda več. Dež, ki nam ga je v pondeljek poslalo dobrotljivo morje, je malce ohladil ozračje ter si pridobil hva- ležnost ljudi, živali in rastlin.

— **Stavka mornarjev traja dalje.** Ves promet na naši obali je ustavljen. »Ja- dranska plovidba« je imela te dni svoj občni zbor, na katerem pa ni prišlo do ni- kakih sklepov, kako bi se temu odpomo- glo. Parnik »Salona«, ki bi imel odpluti te dni, ni odšel, ker je vojni minister od- poklical vojaške mornarje, ki so doselej opravljali službo na nekaterih zasebnih ladjah. Med otoki in Primorjem oprav- ljajo službo vojaški motorni čolni, da otočje ni popolnoma odrezano od kopni- ne.

— **Nova direktna železniška zveza Be- ograd - Maribor.** V seji trgovske zbornice v Osijeku se je razpravljalo o zgradbi žel- proge Koprivnica - Varaždin - Osijek - Vukovar. S to progo bi bila vpostavljena nova direktna zveza med Beogradom in Mariborom.

— **Ruske gimnazije v Vojvodini.** Po statističnih podatkih so v Vojvodini štiri srednje ruske šole: v Beli Cerkvi moška gimnazija z 235 učenci in ženska z 221 u- čenkami, v Novem Bečkereku ženska z 284 in v Veliki Kikindi ženska gimnazija z 125 učenkami.

— **Salonski vozovi za vojskovodje in ministre.** Ceneč velike zasluge v prešlih vojnah za osvobojenje in ujedinjenje na- šega naroda, je prometno ministrstvo do- volilo vojskovodim in ministrom uporabo salonskih voz. V slučaju, da salonski vo- zovi v danem slučaju ne bodo na razpo- lago, imajo omenjeni pravico do celega ali vsaj polovice kupeja prvega razreda. To ugodnost bodo uživali vojvode negle- de na to, če potujejo v uniformi ali vci- vili na enostavno prijavo železniškim o- blastem in brez posebnih legitimacij.

— **Črnogorski demokrati proti občin- skim volitvam.** Istočasno kakor v Srbiji in Vojvodini so sedaj razpisane občin- ske volitve tudi v Črni gori, čeprav se- danjimi občinskimi odbori in županom

(Dalje prihodnjic.)

še ni potekel po zakonu predpisani tri-letni rok. Vsi tedi so demokratski poslanci iz Črne gore potom Ljube Davidoviča vložili proti razpisu volitev pri vladni oster protest proti kršitvi zakona. Radikalci torej povsod kršijo zakon!

— **Radio-postaja v Črni gori.** Iz Podgorice v Črni gori poročajo, da so te dni pričeli tamkaj s predelavo za zgradbo velike brezžične postaje za Črnogoro. Radio postaja se bo nahajala na bregu Morače v bližini Podgorice in bo služila pred vsem vojaškim svrham.

— **Radić o Gagliardiju.** »Politika« objavlja razgovor svojega dopisnika s Stepanom Radićem o Gagliardiju. Radić je dejal, da je Gagliardi »strašen tip« in da beograjska vlada ni mogla storiti večje pogreške nego da je dovolila temu individui, da se vrne v Zagreb.

— **Ciganka ukradla deklico.** V Beogradu se je pripetil dogodek, ki spominja na razne poljudne povesti kakor »Ciganska sirota« in podobno. Pred tremi meseci je nekemu brodniku na Savi izginila petletna hčerka. Stariši so se trudili, da bi jo našli, a vse iskanje je bilo zaman. Pretečeni teden pa je neka ciganka vozila po predmestnih ulicah ročni voziček, na katerem je sedela slepa deklica in prosila miloščino. Zdajci se je oglašil iz množice mimogredočih obupen ženski glas: »Moj otrok!« Ciganko so takoj aretirali. Dognano je, da je ukradla brodnikovo deklico in ji z nekim zeliščem vzela pogled, da bi lažje beračila po mestu. Deklico so peljali k zdravniku, ki je izjavil, da je eno oko izgubljeno, drugo pa bo mogoče še rešiti.

— **Donavski most med Bolgarijo in Romunijo.** Na predlog bolgarskega kralja Borisa se je pričela te dni v Bukarešti pogajanja radi zgraditve velikega mostu čez Donavo med Vidinom in Kalafatom. Pogajanja potekajo ugodno.

— **Telefonska zveza z Reko.** Ministrstvo pošte in brzojava sporoča, da bodo v kratkem odstranjene težkoče radi telefonske zveze z Reko in da se na to takoj vzpostavi direktni javen promet med našo državo in Reko.

— **Jezikovno vprašanje v češkoslovaških zdraviliščih.** »Prager Presse« poroča, da vlada pripravlja končno rešitev jezikovnega vprašanja v zdraviliščih Toplice, Karlovi vary in drugod. Sedaj je v pogajanjih z upravami zdravilišč. Ako bi se uspela, bo vlada jeseni predložila narodni skupščini zakone o zdraviliščih, ki vsebujejo nove jezikovne določbe v korist državljanskemu jeziku.

— **Prebivalstvo naše države po materinski in veri.** V Severni Srbiji pride na 1000 prebivalcev po materinski 922 Srbohratov, 1 Slovenec, 13 ostalih Slovanov, 54 Romanov, 2 Nemci, 1 Madžar, 1 Arnaut ter 6 drugih. V Južni Srbiji 697 Srbohratov, 1 Slovan, 6 Romanov, 884 Arnautov in 112 drugih. V Črni gori 115 Srbohratov ter 85 Arnautov. V Vojvodini 372 Srbohratov, 6 Slovencev, 43 drugih Slovanov, 54 Romanov, 238 Nemcev, 277 Madžarov ter 4 drugi. V Hrvatski in Slavoniji 889 Srbohratov, 8 Slovencev, 26 Slovanov, 1 Roman, 1 Italijan, 47 Nemcev, 26 Madžarov ter 2 drugi. V Medmurju 970 Srbohratov, 6 Slovencev, 1 Slovan, 1 Roman, 3 Nemci ter 19 Madžarov. Na Krku 957 Srbohratov, 1 Slovenec, 4 ostali Slovani in 35 Italijani. V Bosni in Hercegovini 966 Srbohratov, 3 Slovencev, 15 ostalih Slovanov, 1 Italijan, 9 Nemcev, 2 Madžari in 4 drugi. V Sloveniji 10 Srbohratov, 932 Slovencev, 4 ostali Slovani, 1 Italijan, 58 Nemcev, 14 Madžarov ter 1 drugi. V Dalmaciji 986 Srbohratov, 2 Slovencev, 1 Slovana, 7 Italijanov 2 Nemci in 1 drugi. V Dalmaciji 986 Srbohratov, 2 Nemci in 1 drugi. V celi naši državi pride na vsake 1000 prebivalcev torej 42 Srbohratov in 85 Slovencev ali skupno 827 Jugoslovancev, 17 drugih Slovanov ali skupno 844 Slovanov, 19 Romanov, 1 Italijan, 43 Nemcev, 39 Madžarov, 87 Arnautov in 17 drugih. Najčistejša jugoslovenska pokrajina je torej Dalmacija, ki ima le 1% neslovenskega prebivalstva, za njo pa pridejo po vrsti: Bosna in Hercegovina, Medmurje, Krk, Slovenija, Severna Srbija, Hrvatska in Slavonija, Črna gora, Južna Srbija in Vojvodina. Poslednji dve stojita v tem zbiru najslabše; Južna Srbija je pa 60% jugoslovenska, Vojvodina pa le po 42%, zendar pa je tudi v tej pokrajini naš židovski relativno mnogo večji nego drugi.

Nemcev je največ v Vojvodini, za tem v Hrvatski in Slavoniji, Slovenija pa stoji komaj na tretjem mestu. Izven Slovenije je največ Slovencev na Hrvatskem in v Slavoniji, kjer je skoro vsak stoti prebivalec Slovenec, dalje v Vojvodini in Medmurju, kjer znašajo Slovenci 6 promilov. Po veri je v Severni Srbiji na 1000 vernikov 984 pravoslavni, 7 katoličanov, 1 evangelik, 6 muslimanov in 2 žida. V Južni Srbiji 504 pravoslavni, 12 katoličanov, 1 grški katoličan (unijat), 1 evangelik, 479 muslimanov in 4 židi. V Črni gori 843 pravoslavni, 43 katoličanov in 114 muslimanov. V Vojvodini 344 pravoslavni, 522 katoličanov, 10 unijatov, 97 evangeličanov, 1 musliman, 14 židov in 12 raznih. V Hrvatski in Slavoniji 252 pravoslavni, 715 katoličkov, 6 unijatov, 18 evangeličanov, 1 musliman, 7 židov in 1 razen. V Medmurju 12 pravoslavni, 975 katoličanov, 5 evangeličanov in 8 židov. Na Krku 1 pravoslaven, 998 katoličanov in 1 razen. V Bosni in Hercegovini 499 pravoslavni, 236 katoličanov, 5 unijatov, 3 evangeličani, 311 muslimanov in 6 židov. V Sloveniji 6 pravoslavni, 966 katoličanov, 26 evangeličanov, 1 musliman in 1 žid. V Dalmaciji 170 pravoslavni, 828 katoličanov, 1 musliman in 1 žid. V celi Jugoslaviji pride na 1000 vernikov 466 pravoslavni, 394 katoličanov, 3,5 unijatov, 18 evangeličanov, 112 muslimanov, 5 židov in 1,5 drugih. Najbolj pravoslavni zemlji sta Severna Srbija in Črna gora; najbolj katoliške so Krk, Medmurje in Slovenija; najbolj muslimanska Južna Srbija, Bosna in Hercegovina ter Črna gora; največ židov je sorazmerno v Vojvodini (1,4%), potem v Medmurju (0,8%), Hrvatski in Slavoniji (0,7%), v Bosni in Hercegovini (0,6%), najmanj pa v Sloveniji in Dalmaciji (0,1%), v Severni Srbiji (0,2%) in v Južni Srbiji (0,4%), dočim jih v Črni gori in na Krku sploh ni. Kakor v narodnem, tako je tudi v verskem oziru naša najbolj mešana pokrajina Vojvodina.

— **Nova ruska stranka.** »Ruskult« poroča, da se vrši v začetku septembra v Parizu ustanovni zbor »Rusko-ukrajinske narodne stranke«. Politični krogi so mnenja, da bo to še bolj komplciralo ukrajinsko vprašanje. Program nove stranke temelji na popolnoma svobodnem razvoju obeh narodov, ki sta med seboj v federativni zvezi. Stranka se opira na verne seljake in hoče uvesti krščansko-demokratska načela. Strankino glasilo bo izhajalo v Parizu pod naslovom »Južnaje Slovo«.

— **Kopel za opice.** V Londonskem zoološkem vrtu imajo več krasnih eksemplarov raznih opic. Največ zabave za mladino je nudil »Toto«. Bil je silno nagačiv in smešen. Nekaj časa sem pa je začel bolehati. Koža na obrazu in nogah mu je začela pokati in odpadati. Čuvaji so bili v skrbeh ter so poklicali zdravnika. Tudi ta ni vedel prave pomoči, nasvetoval pa je, naj mu pripravijo kopel. Čuvaji so res takoj prinesli veliko kad, milo in obrisačo. »Toto« je takoj vedel, kaj to pomeni ter se sam skobacal v vodo, se z milom pošteno umil in otrl z obrisačo. Že po par dneh je postal zopet dobre volje, bolezen ga je popolnoma minila. Zato so sedaj uvedli, za vse opice obvezno kopel.

— **Esperantsko gibanje.** V času od 12. do 15. jul. se je vršil v Tirnovem X. kongres bolgarskih esperantistov. Našim državljanom je dovoljen na vseh bolgarskih progah 50% popust. Od 27. do 30. julija se vrši kongres rumunskih esperantistov pod patronatom rumunskega prestolonaslednika Karla in pod protektoratom rumunskega prosvetnega ministra. Našim udeležencem je dovoljen na vseh rumunskih železnicah 75% popusta. Svetovni esperantistični kongres se vrši v času od 2. do 8. avgusta v Nürnbergu pod protektoratom predsednika nemške republike dr. Eberta. Doslej se je prijavilo za ta kongres 4000 udeležencev, med katerimi je tudi več naših državljanov. Jugoslovenski esperantistični kongres se vrši v Zagrebu ob 29. do 31. julija. Doslej se je prijavilo nad 200 udeležencev iz cele države. Ob tej priliki bo v cerkvi sv. Marka maša, pri kateri se bodo pele esperantistične pesmi in tudi pridiga bo v esperantu. Zvečer bo v Jeronimski dvorani esperantistična gledališka predstava.

— **Mednarodni protialkoholni kongres** se vrši koncem avgusta v Kopenhagenu. Tudi naša vlada je dobila poziv, da pošlje na kongres svojega delegata.

— **Dolga pot.** Res dolgo pot je napravil »svetovni romar« Jean Perrat iz Pariza. Leta 1908 se je napravil na pot okoli sveta. Seboj je vzel ženo in psa, ki je vozil majhen voziček z najpotrebnejšimi stvarmi. Svetovna vojna ga je prisilila, da je svoje potovanje prekinil. Takoj v novembru l. 1918 pa je svojo pot zopet nadaljeval. V Rusijo je prišel v času največjega kaosa in je tam marsikaj doživel. Znal pa si je vedno pomagati in bo te dni dovršil svojo dolgo pot. Prehodil je Francijo, Nemčijo, Rusijo, Mandžurijo, Japonsko, Kitajsko, južno Afriko, Ameriko in Angleško, Italijo in Avstrijo, kjer mu je umrla žena. S svojim psom je po njeni smrti nadaljeval pot v domovino. V Pariz, od koder je potovanje pričelo, bo dospel dne 14. tm. Vsa pot, ki jo je prehodil peš, meri 90.000 km. V Parizu mu pripravljajo svečan sprejem. Njegovi potopisi bodo vsekakor zanimivi.

— **Nemška propaganda.** Menda ne polaga noben narod na svetu toliko pažnje na politično propagando kakor Nemci. Spominimo se le na nemško propagando o priliki koroškega, šleskega in šlezviškega plebiscita! Ne le vso Koroško, ampak vso Nemčijo, Avstrijo in deloma tudi inozemstvo so Nemci za časa koroškega plebiscita preplavili s propagandnimi plakati, slikami in brošurami. Enakih sredstev se poslužujejo tudi sedaj radi Poruhirja. Ni dovolj, da delajo strašno propagando proti Francozom le v svojem in njim naklonjenem časopisu ter da tendenciozno poročajo potom svojih agentur v inozemstvo, ampak tiskajo tudi milijone za Francoze sramotilnih letakov in lepakov, katere trosijo po vseh nemških in Nemcem naklonjenih ali vsaj nevtralnih zemljah. Slučajno je prišlo nekaj takih plakatov tudi nam v roke in iz njih je razvidno, da hočejo prikazati svetu Francoze kot divjake, krvoločneže in militariste. Vse ono, kar so bili sami pred in med svetovno vojno, to očitajo sedaj Francozom; iz vsake muhe napravijo velikanskega slona in svet, ki je že pozabi, kaj so bili Nemci še večeraj in kaj bi bili danes, če bi bili zmagali v svetovni vojni, jih pomiluje ter se jezi na Francoze, ki delajo »nedolžnim nemškim ovčicam« tako krivice. Tudi pri nas se žal še najdejo ljudje in časopisi, ki nasenjajo tej pretkani in hinavski nemški propagandi. Žalostno je, kako so nekateri naši ljudje hitro pozabili, kaj so nam bili Nemci še nedavno.

— **Habsburg pri Hackenkrenzlerrjih** (vsenemških fašistih). Dunajska »Morgenzeitung« poroča, da je bivši avstrijski nadvojvoda Jožef Franc prevzel pokroviteljstvo dveh hackenkrenzlerrskih društev. Nedavno se je nadvojvoda sestal v Regensburgu s Hitlerjem, znanim bavarskim organizatorjem vsenemških monarhistov in s sloviti vojskovodjem Ludendorffom. Visoka gospoda se zopet shaja in kuje naklepe proti sedanjemu političnemu redu.

— **Francozi kupujejo torpeda** na Reki? Iz Reke poročajo: V tukajšnjih fašistovskih krogih je opažati veliko nevoljo radi vesti, da neki francoski industrijalci nameravajo kupiti torpeda na Reki. Italijanski novinar Diola opozarja v rimski »Idea Nazionale« italijansko vlado, naj dobro pazi, da torpeda ne preide v francoske roke, ker bi Francozi s tem gotovo podpirali Jugoslavijo, katero drže za to, da na Jadranu kljubuje Italiji.

— **Garibaldi je vdova umrla.** Iz Caprere v Italiji javljajo, da je v starosti 75 let umrla druga žena Garibaldi jeva, Francesca Armorino. Prišla je v Garibaldijevo hišo po smrti prve žene kneginje Raimondi kot dojilja dece.

— **Starajo se, ker preveč plešejo.** Angloske matere se pritožujejo glede svojih hčera, da preveč plešejo in se zato prehitro starajo. Znanstveniki dajo materam prav in izjavljajo, da dekleta izgubivajo svojo mladostno svežost s pretiranim plesanjem. Zlasti se to opaža pri dekletih, ki so stara 21 let. Zdravnica dr. Mary Sharlieb pravi, da umerjen ples prija dekliškemu zdravju, pretiravanje v plesu, zlasti če se uživa ob enem alkoholu, pa vodi k zgodnji starosti in ovenelosti.

Dopisi.

Iz Slovenskih gor. Nedavno sem potel s svojim aeroplanom čez Slov. gore in prispel krog 8. ure jutraj nad lepo jurjevsko dolino. Opazoval sem lepe sadonosnike, bujna polja, pisane travnike, vzorno urejene vinograde in čedna sela. Pa še nekaj sem videl. Od vseh strani sem gledal vrvenje ljudstva proti cerkvi, dasi ni bila nedelja in ne praznik. Kaj neki bo? Pogreb ni, ker ni čuti zvenenja. V prazničnih oblekah so šetale jurjevške mladenke in gospodične v spremstvu krepkih, istotako praznično oblečenih fantov po cesti in potih med cvetočimi travniki in plodnimi njivami. Slišal sem pač glas trobent prvovrstne ameriške lajne, japonske harmonike, španskega klarineta in nebeško mili glas strun perzijske kitare, povrh pa mogočno spremljanje jurjevskih tamburice in turškega berda. Na dvorišču gostilna pri »Grobjanu in Miklovi Zali« pa se je vrtil z nepopisno omamljivo brzino velikanski sijajno opremljen »ringšpil« iz Londona. Kaj je torej bilo? Zvenitovanje? Ne. Dobil sem telefonsko poročilo partinjskega poštnege urada, da je bila dvodnevna pobožnost v cerkvi Sv. Juriju. Že na predvečer je bila v gostilni sijajna svečanost, raznovrstni koncerti, nemško petje, ples, popivanje in bajno razsvetljen »ringšpil«. V cerkvi sem videl le starejše gospodarje in gospodinjice v pobožnosti zbrane, mladino pa so omamili in zvalili koncerti in slavnostne prireditve na ringšpil in vrt. Več ljudi je bilo tam ko v cerkvi. Videl sem tudi krasno dirko »Vollblut-mrhamie«, ki je pa nekoliko nesrečno končala v trnju ob cesti. Vsi delurne tekmovalja so se tudi sprli kapelniki raznih band in kapelnik jurjevške tamburaške bande je podal ostavko. Vse to pada v večjo čast in slavo božjof

Od Male Nedelje. V naši fari imamo štiri župane. Dva sta zagrizena klerikalca, dva pa sta nepristranska in dobri duši. Ko je prišlo od glavarstva vprašanje, če bi hoteli moko bolj po ceni dobiti za revne ljudi, sta prva dva rekla, da nič ni treba. Seveda onadva imata vsega dovolj in plavata in se kopljeta v dobrotah, pa menda mislita, da vsi tako. Druga dva pa sta se potrudila in sta nam poskrbelo moko za polovično ceno. Pri volitvah bomo že gledali, da bomo si namesto prvih dveh bahačev izvolili druge ljudi. Gospod urednik, razglasite to, da pride ljudstvo do spoziiranja.

Iz Slovenske Bistrice nam naknadno k našemu poročilu o klerikalno-nemškurski ljudski veselici dne 8. tm. pišejo: Veselica se je razvila v ostudno pijančevanje in pravcato Sodomo in Gomoro, tako da so se nekateri udeležniki morali iz sramu odstraniti. Čuje se, da tudi gospod dekan nimajo preveč prijetnih občutkov, kadar se nanjo spominjo. In po pravici! Gospodje, na tak način ne boste vzgojili našega ljudstva k dobroti! Posebno ne dece, ki je bila do pozne noči v vaši pohujšljivi družbi in tam sprejela marsikako kal, za katero boste odgovarjali vi. Ali se zavedate, da je bila ta veselica — razen tega, da je bila grd greh proti slovenski narodnosti — tudi profanacija vere? Da dobite sredstva za obnovo cerkve — kakor ste zatrjevali — ste opijanili ljudstvo in dopustili umazanost. Greh je bilo srečstvo, da na zunanji pokazete svojo verno za čast božjo! Ali se zavedate, da je to bogokletstvo? Ali se zavedate, da bo vsak dinar — če ga boste res uporabili za cerkev — ji utisnil madež, ne pa pripomogel k nje okrasu! Izrek: Namen posvečuje sredstvo! Veja le do gotove meje, ne more pa opravičiti vašega ostudnega početja. Prečitajte in zapomnite si ono mesto iz svetega pisma, ki govori o pobeljenih grobovih! — Gosпода orožniškega komandirja pa pozivamo, da preišče, ali se strinja s čestjo jugoslovenskega orožnika vedenje tukajšnjega orožnika Zorena na tej veselici. Upamo, da gospoda komandirja dejstvo, da je gospod Zorene hud klerikalec, ne bo oviralo, da stvari ne bi preiskal in podalkom preiskave primerno postopal.

Iz Slovenske Bistrice nam pišejo: Zelo si domišlja na svojo čast namestnika poslance Narodne skupščine gospod Hinko Grill, preje tudi Heinrich Grill, posestnik, bivši mesar, član več javnih korporacij in bivši član več političnih, nemških in slovenskih strank, točasnno odličen član Slovenske ljudske stranke. Njegova do-

mišljavost gre tako daleč, da misli, da je kot namestnik poslanca Narodne skupščine tudi on imun in da sme kar pavšalno obrekovati. Ker je to storil proti Sokolu, ga, kakor čujemo, nameravajo člane tukajšnjega Sokolskega društva tožiti. Hvalevredno je, da Sokoli tako pazijo na čast svojega društva, smo pa mnenja, da gobeždanje tako neznatne osebe, kakor je gospod naslednik gospoda Heinricha Grilla, sploh ne more žaliti nikogar.

Iz Konjic. (Nemško-nacionalno izzivalnje.) »Männergesangverein Gonobitz« je vabil za soboto 14. tm. svoje člane in druge konjiške in okoliške nemčurje k »Sommerliedertafel«, ki ga je nameraval prirediti v gostilni Filipitsch, s posebnimi tiskanimi vabili z motom: »Fest und wacker, nimmer müd, klinget des Deutschen Sang im Süd!« Na programu so razne izzivalne nemške pesmi, kakor: Rausche, rausche, deutsches Lied, von Norden bis zum Süd. To prireditev so preložili na 21. tm., ker jim je železničarsko godbeno društvo »Drava« sodelovanje odpovedalo. Godba »Drava« je bila naročena po zasebniku, a ne v imenu »Männergesangvereina«. Čim je društvo »Drava« to izvedelo, je seveda takoj odpovedalo sodelovanje. Opozarjamo tudi druga godbena društva, naj se ne puste po zasebnikih zapeljati k sodelovanju na tej izzivalni prireditvi. Tukajšnja politična oblast je v interesu javnega mira in reda dne 12. tm. to izzivalno prireditev prepovedala. A glej! Nemčurji so takoj telegrafično zaprosili posl. Schauerja v Beogradu za intervencijo. Takoj drugi dan je že izdal sam notranji minister Vučić ukaz, s katerim razveljavlja odlok okr. glavarstva in Nemcem dovoljuje prireditev. Ni čuda, da Nemcem in nemčurjem vsak dan bolj raste greben. Opažajo se, da je v zadnjem času zopet priromala iz Avstrije s praznimi želodci različna predvojna zalega, da pripomore k čim številnejši udeležbi s svojo navzočnostjo. So to različni Rest, Mayerhoferji in drugi. Predobro se še spominjamo, ko so zabranjevali nemškutarji v našem trgu navadne prireditve in celo povzročili, da se je morala ukiniti slovenska zastava na Narodnem domu. Rotimo našo centralno vlado, da naj neha izdajati preko domačih oblasti dovoljenja za slične demonstrativne prireditve, kajti časa potrpežljivosti je polna.

Šoštanj. Ob petnajstletnici obstoja šoštanjskega sokolskega društva je savinjsko-šaleško sokolsko okrožje prošlo nekoliko prireditelj zlet v Šoštanj. Prav vrh udeležba bratskih društev iz Zaleca, Braslova, Polzele, Vranskega, pa iz Velenja, Slovenjgradca in drugod, nadalje vsega priznanja vredna požrtvovalnost domačinov in članov, ter ugodno vreme, so čim bolj in lepemu uspehu celotne prireditve. Navzoče občinstvo je vsaki točki javnega nastopa sledilo s posebnim zanimanjem in ni štedilo z živahnim odobravanjem. Po nastopu, ki je bil zelo obsežen in je z razmerno veliko pestrostjo zelo zadovoljil, se je razvila nepriljudna prosta zabava.

Rečica ob Savinji. Ni še pozabljena milijonska nesreča, ki jo je povzročila nekaterim lesnim trgovcem zadnja povodenj koncem junija, ki je odnašala tudi brvi, jezove, mostove in »grablje«, že je zadela našo dolino druga, še skoro večja. 16. tm. ob 3. uri pop. je prihrumela silna nevihta, kakršne ne pomnijo zlepa naši ljudje. Ruvala je dreve; kot drobna kurja jajca debela toča, ki jo je vsul vihar, pa je zdrobila in zbila vse poljske pridelke prav popolnoma, koder je hitel ta orkan, ki je šel v smeri od Ljubnega preko Rečice, Mozirja in Šmihela. Obupani ljudje jočejo. Oklestila je turščico, da mole samo štrklji iz zemlje, žito pa zbila v tla. — Naše dobro veno ljudstvo pravi, da tega ni napravil bog, ker ta bi jim ne želel kaj tako strašnega, ampak hudoben človek. Tudi župnika imenujejo. Videli so v toči, t. j. v vrnih, ženske lase, čunje, malega otročka, vraga, in ne vem kaj še vse! Skoda, da ni več inkvizicije! To bi sedaj nekatere »hudobne« brezverne ženske gorele po grmadah v utroho želi božji in bogu v čast! — Koleni si je presekali na Rečici p. d. Menčon, ko je cepil drva.

Šmartno ob Dreti. Šmartno poneščil je v nedeljo p. d. Bollet. Peljal je z vola voz sena. Mimo pridri konj, katerega se voli ustrašijo in vržejo moža ob skalo, kjer se je takoj ubil.

Industrijsko-obrtna vzorčna izložba v Mariboru

združena z vinarsko, vrtnarsko, umetniško in gradbeno razstavo.
(Od 15. do 26. avgusta 1923.)

Ugodnosti za obiskovalce razstave. — Kakor za razstavljalce, je preskrbljeno tudi za obiskovalce v vsakem oziru. Na vseh železniških progah naše države je 50% popusta, ako se izkažejo z legitimacijo, ki se dobi pri vseh denarnih zavodih. Legitimacija, ki velja za zunanje obiskovalce ob enem kot permanentna vstopnica, stane z vstopnico vred samo 20 D. Poseben odsek bo skrbel za prenočišča na željo tudi za prehrano zlasti pri korporativnih posetih razstave, kar toplotno priporočamo vsem društvom in korporacijam. Ogled razstave bo ob enem najboljša prilika za ogled mesta in okolice. Za časa razstave bo tudi odprt mestni muzej, ki vsebuje mnogo zanimivosti.

Razstava vajeniških del. Velikanski pomen razstave vajeniških del se je pokazal že na lanskim razstavi. Razstava povzga vajence k vstrajnosti in pridnosti in je zato zelo važno vzgojno sredstvo. — Razstavniki odbora je tudi letos dal brezplačno na razpolago razstavniki prostor. — Vsem mojmstrom svetujemo, naj dajo svojim vajencem priliko, da se s kakšnim majhnim delom vdeležijo te razstave s čimur ob enem dokumentirajo sposobnost mojstra. Oporjamo na to, da se bodo najboljša vajeniška dela nagradila.

Izveste lepak! Razstavniki odbor je poslal vsem trgovcem lepak izložbe ter proš, da ga po možnosti razobesijo v svojih izložbah ter tako opozore svoje odjemalce na razstavo, ki bo nedvomno koristila tudi trgovcem.

Vsa pojasnila glede razstave daje edino pisarna razstavnega odbora v Mariboru, Cankarjeva ulica, tel. št. 325, kamor naj se blagovolijo obrniti vsi zainteresirani.

Sokolstvo.

Sokolski dom v Zalcu.

V tekočem društvenem letu se »Sokol« v Zalcu vrlo razvija. Ta pojav je naravna posledica metodičnega sokolskega dela v telovadnici in redno vsestransko delovanje odbora. Po dva do trikrat na teden se zbira v šolski telovadnici menjaje pet oddelkov moška in ženska šolska deca, moški naraščaj, člani in članice. Zlasti slednje so se temeljito izveščale v vajah s kiji ter so poleg moškega naraščaja častno nastopale na krožnem sokolskem zletu dne 8. julija t. l. v Šoštanju. — Društveno delovanje, kojemu dasta starosta in načelnik strokovno smer, se je jelo tako intenzivno dvigati in širiti, da postaja šolska telovadnica že pretesna. Zato je začel društveni odbor ugibati, kako bi se dalo sokolsko delo spraviti v neoviran in krepak razmah. Prišel je na misel, da mora, kakor že pred vojno, misliti na svoj dom, to idejo propagirati in najti sredstva, da se misel tudi udeleži. Zbog tega si je postavil odbor nalogo, da si postavi v doglednem času s pomočjo svojih ožjih in izven trga širom Jugoslavije stanujočih zavodnih rodoljubov in sorojakov svoj Sokolski dom. Konstituiral se je v okvirju telovadnega društva »Gradbeni odsek«, ki vodi vse priprave za skorajšnjo realizacijo svojega požrtvovalnega dela, za katero mu bo hvaležna ona generacija, ki bo uživala trud svojih sokolskih veteranov. Ta gradbeni odsek je sklical v minulem tednu prvi sestanek vsega žalskega Sokolstva. In že na tem večeru se je nabralo 35 kamenov po 100 Dinarjev, to je 35.000 Din.

Ideja se hitro širi ter najde najprijaznejši odziv v vseh slojih domačega prebivalstva. Že danes vemo, da dobi žalski Sokol obilo darovanega lesa, kamena, opeke ter obstoja upanje in za vest, da bo temeljna vsota 1000 kamenov po 100 D zadostovala, da se prične s stavbo tiste prve savinjske sokolske trdnjave, ki bo imela hvaležno nalogo, vzgajati zdrav in krepak živelj v ožji svoji domovini. — Tebi Sokolsko društvo v Zalcu pa kliče: Pridi skoraj tisti solnčni dan, ko bo prvič plapolala Tvoja zastava izza lin žalskega Sokolskega doma!

Mariborske vesti. Kultura in umetnost

Maribor, 18. julija 1923.

in Zaroka. Zaroka sta se v Črvenki v Vojvodini g. Josip Ivanuš iz Maribora in gđ. Mici Giesse iz Črvenke.

Na naslov mestnega pogrebnega zavoda. S strani zavednih slovenskih železničarjev smo prejeli: Pri večeršnjem pogrebu poneščenega tovariša Roberja, katerega se je vdeležilo tudi krog 40 avstrijskih železničarjev, je vse navzoče skrajno neprijetno dirnilo izzivalno nemško kričanje zastopnika mestnega pogrebnega zavoda. Gospod je ukazoval in govoril samo nemško ter se v tem jeziku drl tudi na občinstvo. Avstrijski železničarji so sami izrazili začudenje, da se v jugoslovenskem Mariboru pri pogrebu s strani mestnega pogrebnega zavoda posluje nemško. Opozarjamo na to g. ravnatelja pogrebnega zavoda, kakor tudi sploh magistrat in občinski svet z zahtevo, da pouči dotičnika, kako ima govoriti, ali pa da ga zamenjajo z drugim.

Na Jugoslovensko Matico je oddal v našem uredništvu g. Drago Rosina pol kg stanijola. JM naj dvigne zavojček v našem uredništvu!

Restavracija v Narodnem domu je sedaj popolnoma renovirana. Urejena sta dva lokala za klube, na razpolago je kegljišče. Točijo se prvovrstna vina, za jedila pa skrbi izborna kuhinja. Abonenti se sprejmejo vsak čas na hrano.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru je sklenilo prirediti izlete v okolico, da tako na eni strani goji tovarštvo med člani, na drugi strani pa pride v stike z deželjo. Vsakokratni izlet bo pravočasno objavljen v tukajšnjem časopisu. Opozarjamo na to vse člane in jih pozivamo, da se teh izletov polnoštevilno udeležijo.

Kavarna v mestnem parku. Dnevno koncert od pol 17. do pol 19. ure in od 20. do 24. ure. Sladoled in domače pecivo.

Studijska knjižnica bo za časa počitnic odprta dnevno od 9. do 18. ure. izvzemši nedelje in praznike ter dostopna vsemu občinstvu.

Kavarna Žigart. Dnevno glasovirni koncert priljubljenega igralca na glasovirju gospoda Herzerja.

Iz policijske kronike. Včeraj ponoči so bili aretirani trije veseljaki, ki so v Jezdarski ulici z ne preveč ubranim petjem kalili nočni mir. Delali so vso noč pokoro v policijskih zaporih, poleg tega pa bodo morali še plačati primerno kazen. — Krog 23. ure je ustavil nek stražnik na Koroški cesti voz, ki je vozil manufakturno blago. Stražniku se je to zdelo sumljivo, ker ni naveda, da bi trgovci ponoči prevažali svoje blago. Radi tega pa ga je nadržal oče voznika, doma iz okolice, češ, naj se briga za roparje, ne pa za voznike. — Viktor K., trgovski zastavljeneec iz Radvanja je tako neprevidno kolesaril, da je na Slovenskem trgu povozil nekega mizarskega učenca, ki je dobil pri padcu več poškodb. Policija bo odslej proti takim kolesarjem strogo postopala.

Objave.

Š izlet »Drava«. Nar. žel. glasbeno društvo »Drava« priredi v nedeljo dne 22. t. m. pri lepem vremenu z svojimi vsemi oddelki, t. j. z posebnim zborom, ogdbno in tamburaši, društveni izlet v Sv. Lovrene na Pohorju. Odhod zjutraj z vlakom ob 5. uri 13 min. iz koroškega kolodvora. Iz Fale peš čez Činžat—Marija v Pušcavi v Sv. Lovrene na Pohorje. Vrnitev z večernim vlakom. Vsi člani in prijatelji društva se najljubše vabijo k udeležbi.

I. Mariborski bleskop predvaja danes, v četrtek veliko atrakcijo: »Otrok komedijantov«, zelo zanimiv film po znamenitem romanu Maks Gruberja. Film je znamenitost prve vrste, ter je vzbujal povsod največje zanimanje. Pričakovati je, da tudi v Mariboru ne bo pogrešal obiskovalcev.

POMNIMO!

Ko je bil dr. Korošec na vladi, se je zemljiški davek štirikratno zvišal. Sedaj, ko so s pomočjo dr. Korošca na vladi sami radikalci, se je zemljiški davek zopet petkratno zvišal.

Notarjev noš. Humoreska. Francoški spisatelj Edmond About. Preložil Janko Tavres. Knjižica, ki je ponatis iz »Jutrac«, se dobi v knjigarnah in pri zalagatelju: Janko Tavres, poštni kontrolor v Ljubljani.

Dobri časi na Svedskem.

Bratislavski »Slov. Denik« je priredil pismo svojega sotrudnika I. Figureja Stockholma na Svedskem. V pismu opisuje tamošnje življenje. Povzemamo nekoliko zanimivih podatkov:

Stockholmsko uradništvo vstaja od pol 8.—8. ure in po opravljeni toaleti sede k bogatemu zajutku. Servira se navadno 4—5 jedi; najprej nadete ribe, potem kuhane ribe, na način golaža pripravljeno meso, sir in kava. Kruh je dvojen: beli in črni, a slajši nego pri nas. Sploh so Svedom priljubljene sladke jedi. — Okoli poldneva je kratek počitek. Vzame se lunch, ki je zopet tako bogat kakor zajutek. Kosilo se vrši običajno med 4—6 uro. Servira se nekoliko več mesa. Pred kosilom pijejo čaj. Večerja je od 11. do 1. ure po noči. Jodi je manj in so bolj kuhane; zato se pa več pije, zlasti puncha.

Svedi tedaj mnogo snedo in si radi privoščijo slastne jedi, osobito ribe. To je pač v skladu s prirodnimi razmerami, saj je znano, da severna klima zahteva več hrane in mastnejših jedil. Tudi uradnikom se očitno godi boljše nego pri nas. Zavidanja vredni Svedi!

Po stockholmskih ulicah drčijo sto in sto avtomobilov. Kljub temu pa ni toliko vika in krika kot v naših mestih, ker po ulicah ne hodi mnogo občinstva. Ljudje se večinoma vozijo. Na vsakih 100 korakov vas čaka avto, ki vas popelje kamorkoli po mestu. Voznja z avtomobili je tako po ceni, da si jo lahko vsakdo privošči. Avtomobili konkurirajo električni železnici, ki je napeljana po vseh večjih ulicah in cestah. V okolici Stockholma so za prevažanje prilagajene razpolago avtobusi in železnice. Prometno službo opravljajo tudi motorni čolni, vozovi in triacykli.

Nekaj posebnega je razširjenost telefona. Nanj so Svedi jako ponosni. Telefon je napeljan v skoraj vsako stanovanje; v boljših hotelih ga ima slehna soba. Uradniške rodbine imajo skoraj vse telefon; celo branjevece ga imajo v svoji pocestni baraki. Po mestu je mnogo javnih telefonskih govornic, ki so urejene avtomatski. Stopiš k telefonski »kapelici«, spustiš vanjo 20 örov in telefon zvoní: kliče te centrala, da ti da zvezo. Kljub ogromnemu aparatu pošlje telefonska služba čudovito dobro. Telefonske na Svedskem so veliko vestnejše nego njihove tovarišice na naših centralah. — Pri nas nenavadna telefonska služba je tale: Jutri ob 4. uri zjutraj moraš vstati, da prideš ob pravem času na vlak. Ponzvoniš na telefon in prosiš centralo, naj te vzbudi ob tej in tej uri. Zjutraj zvoní telefon tako dolgo, da javiš centrali, da si živ in zdrav. Ta prijetna usluga stane samo 10 örov.

Stockholmskim gospodinjam ni treba kurti, ker ima velika večina hiš centralno kurjavo. Podobno je s kuhanjem. Kuha se samo na plin. Dopisnik pravi, da ni videl v vsem Stockholmu drugače urejene kuhinje.

Se lepše je to, da imajo na Svedskem zelo malo tatov. Tujec se križa od začudenja, ko vidi, da stoji avtomobili, vozovi in motorni vozovi cele ure sami, nezastraženi, in se zelo redkokdaj zgodi, da bi kaj izginilo. Prtljaga na železnici je relativno varnejša nego pri nas železniška pošiljatev. Zgodilo se je, da je kdo pozabil prtljago v vagonu. V veliki večini slučajev jo je dobil vrnjeno, ker med potniki ni bilo nikogar, ki bi je bil drznil poseči po tujem blagu.

Seveda ima tudi švedsko življenje marsikako senčno stran. Gotovo pa je, da so tam razmere daleko prijetnejše in ljudje veliko bolj človeški v pravem pomenu besede nego je to pri nas. Glede snage in osebnega poštenja se mi ne moremo niti izdaleč meriti z norškimi rodolj.

Gospodarstvo.

Nekaj iz teorije kmetijstva.

(Nadaljevanje.)

6. Gnoj in gnojenje.

Neorganska ali umetna gnojila.

Umetna gnojila se dele v tri grupe:

1. Dušičnata, ki donasajo biljkam dušik;
2. Fosfatna, ki donasajo biljkam fosforovo kislino;
3. Kalijeva, ki donasajo biljkam kalij.

Sestava teh raznih neorganskih gnojil je sledeča:

Dušičnata gnojila. Čilski soliter je bela sol, ki spominja na kuhinjsko sol; se naglo raztvorja v vodi in si ga zamorejo rastline takoj osvojiti. Zemlja ga ne drži nazaj. Troši se na površino zemlje, spomladi in se ne podorava.

Amonijev sulfat, je takisto bela sol, ki se v vodi raztopi ter si ga zamorejo biljke neposredno osvojiti; ali biljke si ga osvajaše lažje, kadar se pretvori v nitrat (to je neke vrste soliter), kar se v zemlji hitro izvrši. Ker se čez zimo ne pretvori tako lahko v nitrat, da bi se izgubil, se ga lahko tudi že v jeseni uporabi.

Cijanamid, ki se dobiva iz zraka s pomočjo elektricitete in toplote. Zemlja ga zadržuje in se zaradi tega lahko uporablja tudi že v jeseni ali pa spomladi. Njegov amonijak, ki nastaja pri razpadanju v zemlji si zamorejo biljke neposredno osvojiti ali pa še le po nitrifikaciji (ko se spremeni v nitrat). Po vrednosti se približuje amonijevemu sulfatu.

Apneni dušik, je takisto dušičnato gnojilo, ki počasneje učinkuje in se mora tedaj trositi in podorati že v jeseni, da do spomladi razpade.

Vsa dušičnata gnojila učinkujejo brzo in močno na rastline, posebno na razvitek listja. Ona, kakor pravimo, »tirajo v slamo«; ob enem pa pospešujejo rast plevela in ovirajo zoritev zrnja. Če se uporabljajo v prevelikih množinah na zemljah, ki so bogate na dušiku a siromašne na fosforovej kislini, strnine rade, poležejo.

Fosfatna gnojila. Kar se tiče fosfatnih gnojil, se naravni fosfati redkeje uporabljajo, ker se ne raztvorjajo v čisti vodi in tudi zelo malo v vodi, ki vsebuje ogljenčeno kislino. Zamorejo se pa z uspehom rabiti na kislih (močvirnih) zemljah (ki vsebujejo mnogo humusa).

Umetna gnojila za ajdo.

Ajda raste hitro in dozori kmalu. Za uspešno rast potrebuje poleg ugodnega vremena tudi dosti gnojilne moči v zemlji. Sveži gnoj ji pa ne ugaia. Njiva mora biti že od prej vnojena. Če zemlja ni zadostno močna, potem je treba, da pomagamo z umetnimi gnojili, in sicer s takimi, ki hitro učinkujejo. Umetna gnojila se pri ajdi po dosedanjih izkušnjah jako dobro izponašajo. V ta namen se priporočata posebno rudninski superfosfat in kalijeva sol, ki sta lahko raztopni in prav prikladni gnojili za ajdo.

Rudninski superfosfat pomaga ajdi s svojo fosforovo kislino, ki je ima 15 do 17 odstotkov, v 100 kg tedaj 15 do 17 kg. Kalijeva sol pa koristi s svojim kalijem, ki je istotako neobhodno potrebna redilna snov, in ki je ima 40 odstotkov ali v 100 kg 40 kg. Za uspešno rast in dober pridelek na zrnju sta obe gnojili enako potrebni in je zaradi tega z obema skupaj gnojiti.

Za en oral zemlje potrebujemo 150 kg rudniškega superfosfata in 75 kg kalijeve soli ali za en mernik posetve 30 kg superfosfata in 15 kg kalijeve soli. Kalijeve soli je vzeti tedaj polovico manj kakor superfosfata.

Umetna gnojila je tlik pred porabo dobro zmešati in po preoranem strnišču na strove brazde enakomerno raztrositi, na kar je posejati ajdo in oboje dobro zalati.

Naše njive so vsled dosedanjega premankanja gnojil premalo vnojene in so zaradi tega gnojenja nujno potrebne. Zato je važno, da pomagamo na premalo vnojjenih njivah strniščni ajdi z navedenimi umetnimi gnojili.

Superfosfat se navadno največ uporablja kot fosfatno gnojilo. On se dobiva iz prirodnih fosfatov, in žveplene kisline (mineralni superfosfat od kosti); vsebuje en del fosforne kisline, ki se v vodi raztvorja; drugi del je neraztvorljiv v navadni vodi, pač pa se raztopi v zemlji pod vplivom raznih drugih raztopin. Pripraven je za vse vrste zemlje, izzemši kisle (močvirne).

Fosforove žindre se dobivajo v tovarnah jekla. Fosforna kislina v njih ni raztopljiva v vodi ali vendar boljše učinkuje nego v prirodnih fosfati. Uporablja se kot zelo fini prašek na zemljah, ki so siromašne na apnu. Učinek fosfatnih gnojil ni tako očividni, kakor pri dušičnatih gnojilih, ali ta gnojila vplivajo zlasti na kakovost žetve same. Fosfatna gnojila dajejo čvrstejšo slamo, povečujejo rast plevela, pospešujejo zoritev in povečujejo tudi proizvodnjo zrnja. Ona povečujejo pri krompirju procenke škroba, a pri pesi procenke sladkorja; na travnikih vplivajo na razvitek metuljastih rastlin (detelje) na škodo plevela. Ona se trosijo najbolje v jeseni ali pa tudi spomladi in zorijo in zemlja jih ne pušča v globino.

Kalijeva gnojila. Kalijev klorid je nekoliko rumenkasta sol, ki se v vodi raztopi in jo zemlja zadržuje.

Kalijev sulfat je kolijevem kloridu podobna sol, ki se tudi v vodi raztopi. Uporablja se v glavnem na malo apnenih zemljah, posebno pri krompirju in tobaku.

Kajnit se uporablja za gnojenje travnikov.

Kalijev karbonat je tudi izborno kalijevo gnojilo, ali se zaradi visoke cene redko uporablja.

Kalijeva gnojila zadržuje zemlja, toda samo če vsebujejo dovolj apnenca, pri čemur nastane kalijev karbonat, ki se veže z glino in humusom. Kakor fosfati, s katerimi se često mešajo, se tudi kalijeva gnojila trosijo nekoliko dni pred jesenskimi ali spomladanskimi oranji, dajejo dobre rezultate v zemljah, ki ne vsebujejo dovolj kalija, nadalje na apnenih in humoznih zemljah in pri posevkih sploh, ki zahtevajo mnogo kalija, kakor krompir, vinska trta, pesa, naravni in umetni travniki.

(Dalje prihodnjic.)

Rastlinska ušivost na letošnjih pridelkih.

Letos se ljudje močno pritožujejo zaradi listnih uš, ki napadajo razne sadenice in delajo veliko škodo. V nenavadni množini so se pojavile letos tudi na pesi in na fižolu. Bati se je zaradi tega, da se bodo ti pridelki izdatno skrčili. Listne uši zatirajo rast tem hujše čim mlajše so rastline, ki jih napadajo. Nevarne so pa toliko bolj, ker napadajo najmlajše, najbolj nežne in najbolj sočne dele rastlin. Prikazujejo se zaradi tega navadno na vrhnjih delih rastlin in na najmlajših poganjkih, tako kakor pri sadnem drevju.

Če nastopijo uši po celih njivah, se jih je zelo težko ubraniti. Tukaj izda se največ, če je zemlja tako močna, da se rastline navzlic ušem krepko naprej razvijajo in da takorekoč ušem odrastejo. Močne rastline namreč veliko bolj kljubujejo ušem kakor šibke rastline, ki lahko tudi tako oslabe, da ni pričakovati kaj pride pridelka.

Boj proti ušem je na njivah vedno težaven. Kaj naj storimo proti ušem, ki se pokažejo na pesnem listju in ki napadejo liste od spodnje strani? Tukaj izda največ narava sama. Včasih tudi take uši navadno poginejo in izginejo, kakor so nenavadno prišle. Lažji je boj pri fižolu. Tukaj se priporoča, da fižol škropimo z mešanico tobakovega izvlečka (tobakovega ekstrakta) in mazavega mila in da se poslužujemo škropilnice, kakor jo rabimo za škropljenje trti proti peronospori. Za to škropljenje kaže vzeti 1% tobakovega izvlečka in 1% mazavega mila. To mešanico napravimo tako, da raztopimo najprej določeno množino tobakovega izvlečka v vroči vodi in da prinesemo, ko se raztopina ohladi, še potrebno množino

tobakovega izvlečka. Na 100 l vode je torej vzeti 1 kg mazavega mila in 1 kg tobakovega izvlečka.

Poskusimo vsaj pri fižolu s tem sredstvom, če je napaden po ušeh. To sredstvo velja tudi za uši na sadnem drevju. (Po »Kmetovalcu«).

—□—

Važni predpogoji za napajanje telet.

Napajanje telet ima tako velike prednosti, da so se ga poprijeli po najbolj naprednih deželah. Treba pa je, kakor za vsako stvar, tudi nekaj gotovih predpogojev, da se napajanje uspešno uveljavlja. Tudi pri nas so se že posamezni gospodarji lotili napajanja in, kakor se glase poročila, ga izvajajo z zadovoljstvom in uspehom.

Za splošno vpeljavo napajanja je treba dveh predpogojev. Prvič je treba, da kmetujemo v kraju, kjer je mlekarstvo razvito in kjer je reja dobrih molznih krav predvsem važna za napredek kmetijskega gospodarstva. Kjer daje mlekarstvo glavne dohodke, tam moramo gledati, da se povzdigne mlečnost krav tudi s tem, da se teleta napajajo. Kajti le v tem slučaju se z mlekom dobro gospodari, obenem pa vpliva na izboljšanje kravje mlečnosti. Tele dobi pri napajanju le toliko mleka, kolikor ga v resnici potrebuje, vse drugo mleko gre pa v prid in denar. Krava nam daje v tem primeru mleko do zadnje kaplje in ga nič ne pridržuje. To je pa za dobro mlečnost največjega pomena. Pri sesanju ga pa vedno zadržuje, posebno v prvem času sesanja. Take dobro molzne krave se kvirajo v mlečnosti, če se polno vime redno in dobro ne izmolze. Ves drugačen je položaj pri kravah, ki so bolj slabe molznice in pri katerih lahko tele — zlasti v poznejših tednih — vse mleko popije. — Pri takih kravah se lahko dosedaj običajno sesanje obdrži. Pri naših privesnicah n. pr. naj teleta le sesajo, ker se s sesanjem vse vime veliko bolj razvija, kakor pa z molžo, kakor smo ji pri nas vajeni. Pri kravah pa, ki veliko molzejo, naj se uvaia napajanje. Mlekarski kraji in dobre molznice, to so torej prvi in važni pogoji za uspešno vpeljavo napajanja telet.

—□—

TRŽNE CENE.

Vrednost našega denarja. Dne 17. julija se je dobilo na zagrebški borzi: 1 dolar za 92½ do 93 D, 100 češkoslovaških kron za 278—280 D, 100 švicarskih frankov za 1635—1640 D, 100 italijanskih lir za 404—406 D, 100 aK za krog 13¼ para, 100 nemških mark za krog 4 para, 100 poljskih mark za 7¼—8¼.

Blagovne borze 17. julija. Novi Sad. Pšenica 405—415, nova 380—387.50, ječmen baški 292.50—295, oves 320, koruza baška 300—305, bela 317.50, moka »0« 660, »2« 625, »5« 530, »6« 475.

Tržne cene v Celju dne 15. julija t. l. Kljub dobri letini ima mesto Celje, zlasti pri mesu še vedno zelo visoke cene. Govedina stane kg 27 D, teletina 25 D. Boljši kosi se pošiljajo vrhu tega v zdravilišča. Svinjina: 28—30 D, slanina 38—40, domača mast 42 D, ameriška 36 D. Perutnina: piščanec 20—25 D, raca 30—40, gos 100 D. Mleko 3.50—4 D, čajno maslo 72, surovo 50. Moka »00« 7.40, »0« 7.35, »2« 6.90, krušna 5.20, koruzna 3.80 D. Žito: pšenica 480 D, rž 420 D, ječmen 360 D, koruza 340 D. Krma: seno sladko 100 D, pol sladko 75 D, kisle in slama 50 D. Kg zgodnjega zelja 7.50, karfiola in špargljev 25 D, paradižnikov 20 D, kumar 10 D, fižola in graha v stročju krožnik 1.50 D, krompirja novega kg 2.25.

—□—

Kako napravimo iz borovnic sadno vino? Če hočete napraviti iz borovnic sadno vino, postopajte sledeče: Borovnice operite v mrzli vodi, očistite jih listov ter gnilih in zelenih jagod, potem jih dobro skuhajte v loncu ali kotlu, dodavši jim nekoliko vode. Dobro prekuhane jagode ohladite, potem precedite in iztisnite iz njih ves sok. Iz tega soka napravite mošt takole: Na 10 litrov soka dodajte 10 litrov vode in 2—3 kg sladkorja. Če hočete imeti še okusnejše vino, raztopite v tem moštu še 30 gramov vinskega kamna. Vse to dobro zmešajte in spravite v sod od približno 25 litrov vsebine. Umetno je, če dodate temu soku nekaj čistih kipelnih drož, da mošt hitro in čisto pokipi. Kipelne drože do-

bite pri kmetijsko-kemijskem preizkušanju v Ljubljani ali pa tudi v Mariboru. Sod s tem moštom morate ob času kipenja postaviti na primerno topel kraj, da hitreje pokipi. Ko je mošt dobro pokipel in se je gošča vsedla, ga pretočite v čist sod, ki ga morate valjasto dopolniti, da se vino ne pokvari. Na ta način si pripravite dobro in zdravo pijačo.

—□—

g Seznam importiranih in eksportiranih tržak iz okraja trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, kateri obsega vsa Slovenijo z delom Prekmurja, bo izšel časa III. Ljubljanskega velesejma. Oblika mu bo približno 12-20 cm. Ta seznam bo dobrodošel vsemu trgovskemu svetu in bo razširjen ne le po Sloveniji in po drugih delih naše države, marveč tudi v inozemstvu. Razposlan bo konzulatom vseh tujih držav ter trgovskim agencijam kraljevine SHS v inozemstvo, kakor tudi drugim korporacijam in gospodarskim organizacijam v naši kraljevini. Zato je inseriranje v njem priporočljivo in bo za trdnje najboljše reklamno sredstvo, zlasti še za špedicijske trdnje in za banke. Naročila inseratov — v obliki najmanj ¼ strani — se sprejema med uradnimi urami v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani do 31. julija 1923.

Iz življenja in sveta.

Draga ljubezen.

Ljubezenski škandal našega delegata na Dunaju. — Prijateljica tujih diplomatov. — Izsilila 200 milijonov kron.

Naši zastopniki v inozemstvu ne morejo živeti brez afer in skandalov. Enkrat se »ponesreči« kak zastopnik v Rimu, drugič zopet v Berlinu, najnevarnejša točka pa je Dunaj. Doslej je imel skoraj vsak naš zastopnik na Dunaju kak »smolo«, pri kateri so igrale navadno večje vloge državne nabavke.

Tokrat pa je kriva celega škandala ženska, neka 38 letna (na videz in po njeni izpovedi seveda za 10 let mlajša) Elfrida Kostial, rodom iz Znojma, hčerka nekega železniškega uradnika. Zahotela se ji je po lepem in udobnem življenju. Izbrala si je za svoje namene Dunaj, katerem je že mnogo čitala. Dasi ni imela bogzna kako polnega mošnjička, se je nastanila leta 1915 v Grand-hotelu. Svoje mreže je nastavljala le »težkim« ribam. Bila je precej spretna in že v par dneh je capljav v njeni mreži italijanski konzul Franceschi, kateremu se je predstavila kot mlad vdovica brez otrok. Po par mesecih tednih mu je vsa objokana priznala, da je v drugem stanju. Prosila ga je, naj jo reši sramote in pošlje v kak sanatorij. Dobrodušni konzul ji je res verjel in ji dal potrebno vsoto denarja. Pozneje mu je pripovedovala, da je neka oseba zvedela za njeno skrivnost in da hoče imeti večjo svoto denarja, sicer vse izda. No, in konzul, ki bi mu bil tak škandal seveda neprijeten, je zopet odšel težko tiščake. Intimni odnosi med obema pa so se nadaljevali vse do lanskega leta.

Meseca maja pa se je lepa Elfrida seznanila z jugoslovenskim delegatom pri podonavski komisiji Franom Vilfanom. Poleg italijanskega konzula je postal tudi naš delegat v par dneh njen intimni prijatelj. Šarmantna prijateljica pa tudi njega ni pustila neokrnjenega. Tudi njemu je pripovedovala bajko o nosečnosti, izsiljevanju, o sanatoriju itd., in Vilfan je daval denar z obema rokama. Skupno ji je izročil 10.000 frankov, 24.000 aK, 135 tisoč dinarjev in 1.600.000 aK. Obema prijateljema je pripovedovala o velikanskem deščini v Švici, kjer dobi baje 20 milijonov frankov. Ko pa je Vilfan zvedel, da o tej deščini ni besedice resnice, je zahteval od Elfride, naj mu denar vrne, ker ji ga je samo posodil. Na videz je v to privolila ter prosila italijanskega konzula, naj ji izstavi v to svrhu garancijsko pismo na 135.000.000 aK, kar je ta res storil. Razen tega ji je dal še perzijsko preprogo in zlato uro, v svrhu prodaje, da lahko poravnava svoj dolg pri jugoslovenskem ljubčku.

Elfrida pa je bila dovolj pretkana, ni tega ni storila, temveč je tudi ves ta denar obdržala zase. Bila je gotovo prepričana, da se bosta oba ljubčka bala svojih žen in molčala.

Pa se je motila. Prevarjena moža sta zadevo izročila sodišču. Te dni se je vršila razprava. Obtoženka je izpovedala, da sta jo oba obsipavala z denarjem in darili, zlasti Vilfan, ki je imel vedno mnogo denarja. Pravi, da ni imela namer, koga goljufati. Vilfan pa je izpovedal, kako sta se spoznala, kako se mu je navedla in mu končno grozila, da bo vso skrivnost izdala njegovi ženi, kateri bo poslala tudi otroka. Skupno ji je izdajal krog 200.000.000 kron. Sodišče je obsodilo Elfrido na 18 mesecev težke ječe, Dunajčani pa se smejejo zaljubljenim inozemskim delegatom.

Senzacionalni umori.

Obtoženec dal zastupiti obtežilne priče.

Na Erdeljskem govorijo te dni veliko o misteriozni aferi raznih umorov. Pred nekaj tedni je bil izrečen višji kontrolor Jozef Mold v Aradu aretiran, ker je drжавno železnico oškodoval za več milijonov lejev. Ravnateljstvo je slučajno prišlo na njegove mahinacije, ki jih je vršil že skozi leta v zvezi z drugimi uradniki. Odkar je zadeva razkrita, pa so uradniki in trgovci, ki bi bili proti njemu obtežilno izpovedali, kar po vrsti umrli. Zadnje dni je umrla v Koložu glavna obtežilna priča, ravnatelj drž. žel. Nalder; bil je zastupljen. Ta zadnji slučaj je policijo napotil, da je uvedla preiskavo, ki je dokazala, da so bili vsi umrli od Moldovih pomočnikov zastupljeni. Izkazalo se je celo, da so bili vsi načrti za umore izdelani povodom oblikov, ki jih je sprejemal Mold v preiskovalnem zaporu, kjer je imel popolno svobodo, ker se tudi nekaj višjih državnih funkcionarjev boji raznih razkritij, s katerimi Mold grozi. Dozdaj ni ugotovljeno, kake vrste strup so morilec rabi. Pomočniki Moldovi so očividno visoki, kostanjeve osebe, ki imajo interes na tem, da postopanje potlačijo. Le tako je mogoče, da je Moldu uspela organizacija cele vrste umorov. Za prihodnje dni pričakujejo senzacionalnih aretacij.

V čikaškem »Glasu Svobode« citamo:

Plesal 195 ur — potem se mu zmešalo.

Ranger, Tex. — V sredo zvečer so morali spraviti z nekega plesišča W. E. McMillana iz Los Angelesa. Plesal je nepretrgoma nič manj kot 195 ur in 15 minut. McMillan je protestiral, ko so ga odvedli s plesišča. V bolnici ga je moralo stražiti več mož, da so mu zabrali skočiti z okna. Včeraj je ležal cel dan v nezavešči. Njegovo stanje je kritično.

Profesor zgubil službo radi psa. Dartmouth, Ia. — Smrt nekega psa, ki se je potepal po mestu, je povzročila profesorju Ray McClellanu na tukajšnji visoki šoli vsakovrstne sitnosti. Nagajivi študenti so namreč privlekli v šolsko dvorano nekega psa, kar pa je razjezilo profesorja in v jezi je vrgel psa skozi okno. Pri tem pa ni pomislil, da je okno v tretjem nadstropju. Tako je teveda pes obšel na tlakovanih tleh mrtve. In profesor mora sedaj prenašati jezo študentov ter nevoljo celega mesta. Aretiran je bil radi krutosti proti živalim in sklicana je bila posebna seja šolskega sveta, da se odloči ali se ga naj odstavi ali ne. Dr. Dahms, predsednik šolskega sveta, je izjavil: »Ko je McClellan vrgel skozi okno tistega psa, je vrgel istočasno tudi svojo službo.«

Gosenice ustavile vlak. Albany, Ore. — Obrežno gričevito pokrajino med Eddyville in Blodget ob Albany-Newport železnici so zadnji teden uničile neštene gosenice. Osební vlak iz Albany je bil zadržan radi gosenic eno uro 25 minut. Gosenice so pregnale nekega moža iz svoje hiše nedaleč od Eddyville. Uničile so vse vrtove, ki so ležali na njih potu, in so celo žrle igle smrekovih dreves. Poroča se, tudi, da so na nekaterih krajih lotile se skorje bolj nežnih dreves. Armada gosenic je pokrivala železniško progo na en palec debelo. Železničarji so porabili ves pesek, da so posipali mastno godlo na tiru, a ko ga je zmanjkalo, ni mogla lokomotiva naprej, ker so kolesa polzela. Armada gosenic maršira proti vzhodu, kakor so izjavili železničarji, ki so se borili skoro poldrugo uro z golaznjo.

Zanimivosti.

Pesnik hoče biti, ker ni za drugo rabo.

— Šesti čut pri ženskah.

Ameriški romanopisec George Allan England pripoveduje, da ga je nedavno posetil nek mladenič, ki je hotel za vsako ceno postati pesnik. Začuden ga je vprašal romanopisec: »Pa zakaj ste si izbrali baš ta poklic?« »Ah, dragi gospod,« je odvrnil mladenič, ki ga je občila rdečica, »da vam povem resnico, zdi se mi da bi se ravno v tem poklicu še najbolj znašel. Nisem niti preveč pameten ne preveč delaven. Oče mi pravi, da nisem niti za sodnika, niti za duhovnika, še manj za trgovca. Zato sem si izbral poklic, v katerem ni treba niti mnogo delati, niti mnogo znanja in to je po mojem mnenju pesništvo.« George Allan pravi, da je bil to najvselejši dogodek v njegovem književnem življenju.

O človeku pravimo, da ima samo pet čutov. Učenjaki se sicer trudijo, da bi odkrili še šestega. Angleški feljetonist Cheshe Schon piše nedavno v nekem angleškem listu o šestem čutu žensk ter trdi, da ženske mnogo prej opazijo razne malečnosti, kakor pa moški. Ženska mora iz renadne, četudi le trenutne spremembe na licu ali iz neznanega drhtenja glasu priti do nepričakovanih, a navadno točnih zaključkov. Ona ima navadno tačak čut za vsa fina izražanja notranjih čustev, ki jih drugi ljudje niti ne opazijo, dočim jih ženske instinktivno slutijo. Razburjenje se pri človeku kaže samo na potezih lica, ampak ženske tudi na drhtenju glasu. Ženska spozna že iz glasu, ali je človek, ki ga niti ne vidi, razburjen ali ne, ali je vesel, ali pa se k temu samo sili. Neznatna sprememba barve, kratkotrajno bliskanje oči, drhtenje ustnih kotov, nagel udarec trepalnic, vse te malečnosti izražajo neke gotove stopinje razburjenja. Človek, ki zna iz vseh teh podrobnosti tolmačiti duševno razpoloženje, bo uganil marsikako stvar, ki ostane drugim vedno tajna. In ravno to sposobnost pripisuje Schon v prvi vrsti ženskam.

Kako je bil umorjen prijatelj Esad-paše, Alit Lješa?

Nedavno je bil v Piškopeji v Albaniji izvršen atentat na Alit Lješa, znanega prijatelja umorjenega Esad-paše. Pokojni je bil velik prijatelj Srbov in to je glavni vzrok njegove smrti. Njegovo prijateljstvo je bilo neljubo današnji oficijelni albanski vladi. Ker pa je imel v Albaniji še vedno velik vpliv, se je vlada zbal, da bi pri prihodnjih jesenskih volitvah lahko odnesel znatno štavo glasov. Zato se ga je hotela rešiti. Pred par dnevi ga je pozval k sebi na čelnik v Piškopeji, neki beg Starova. Alit, ki je bival na našem ozemlju, a je imel prost prehod na albansko ozemlje, se je temu pozivu odzval. Po dvehurnem razgovoru se je vrnil k svojim ljudem, ki so ga čakali zunaj mesta. Kmalu nato pa ga je kotarski načelnik ponovno klical k sebi. Ko je prišel v njegovo stanovanje, a tam ni bilo nikogar, se je vrnil na ulico. Komaj pa je stopil iz hiše, je padlo več strel, ki so ga zadeli v prsa. Smrtno ranjen je še pograbil svoj samokres ter oba atentatorja ustrelil. V tem hipu je oddal na njega še tretji napadalec dva strela, ki sta ga zadela v prsi. Tudi tega je na mestu ustrelil. V tem hipu je počilo par strel iz hiše, na kar se je Alit zgrudil na tla. Tedaj je prihitel k njemu njegov brat, ki ga je čakal v bližini. V pretrganih besedah mu je Alit na kratko povedal, kaj se je pripetilo. Iz množevanja je brat ustrelil tri osebe, ki so prišle slučajno po ulici, na kar je prihitelo vojaštvo in ga zaprlo. Tako pobijajo v Albaniji politične nasprotnike.

— Nesebična nevesta.

Nečasten slučaj se je pripetil te dni v takozvani višji družbi v Washingtonu. Poročnik angleške mornarice Hlarke je bil zaročen z Američanko miss Nancy Hoyd, hčerko uglednega in bogatega Američana v Washingtonu. Dne 16. junija bi se imela vršiti poroka. Zbranih je bilo že več sto gostov iz vseh delov sveta, prisostvujejojo tej redki družinski glavnosti.

Tik pred odhodom v cerkev pa je bila vsa svečanost odpovedana in poroka odgojena na nedoločen čas. Začuden so odhajali gostje, ženin pa se je par dni nato vrnil na Angleško. Vse se je čudilo temu nepričakovanemu dogodku. Še le te dni je nevesta vso zadevo pojasnila. Pred odhodom pred oltar je premišljevala usodo svoje starejše sestre, ki se je pred več leti omožila s sinom nekega angleškega admirala. Po štirih letih je zapustila svojega moža ter pobegnila z nekim oženjenim milijonarjem, ki je imel 4 otroke, v Evropo. Po ločitvi zakona se je z njim poročila. Njen prvi mož si je zastoj prizadeval, da bi se žena vrnila. Ko je zvedel o njeni drugi poroki, se je ustrelil. Par dni na to je izvršil samomor tudi njen brat, ker ni mogel prenašati sramote, ki jo je povzročila obitelji nezvesta žena. Lansko leto pa je nezvesta žena zapustila svojega drugega moža, ker ji ni dajal dovolj denarja. Ko je premišljevala o tej žalostni usodi svoje poročene sestre, jo je minilo vse veselje do zakonskega stanu in se je v zadnjem trenutku odpovedala svoji ljubezni in svoji sreči, ter sklenila, da ostane sama. Dozdeva se ji, da bi bil tudi njen zakon nesrečen, ker je menda taka usoda cele njene družine.

— Koniec tajnosti.

Prava katastrofa grozi celemu svetu, če je resnična vest, ki jo prinaša »Agence Fourniere« iz Madrida. Markiz de Santacara je baje znašel sredstvo, s katerim lahko človek gleda skozi stene, usnje, železo, kratko skozi vsak predmet. Te dni so se baje vršili poskusi na kraljevem dvoru v Madridu. V prisotnosti članov kraljeve rodbine, dveh učenih jezuitov in drugih učenjakov je iznajditelj »gledal« skozi debelo jekleno ploščo in natančno označil vse predmete, ki so bili za njo, ne da bi jih prej videl. Če je vse to res, je on najnevarnejši človek na svetu. Se hujše pa bo če se bo njegova iznajdba razširila med ljudi. Takrat bo postalo življenje neprijetno in nevarno. Žena bo nezvestemu možu lahko videla v listnico in čitala pismo, s katerim ga vabi tajna ljubica na sestanek in narobe, pismo moža bo brez skrbi lahko čital vsa pisma. Najnevarnejše pa bodo menda ženske. Nobena mati ne bo mogla spraviti pod streho starikave hčerke, ki si sedaj še lahko pomaga z raznimi žvabami, tujimi lasmi in izposojenimi zobmi, kajti »srečni« zaročenec bo vse to takoj lahko videl ter si prihranil razočaranje poročne noči. Srečni bodo trgovci in krčmarji, ker bodo lahko vsakemu takoj videli v denarnico, ali ima kaj cenka. Izum markiza de Santacara bo uničil zadnje iluzije, ki nam še danes lajšajo življenje, kajti potem bo tudi konec vseh tajnosti in pred nami bo gola, trpka resnica.

— Čudno presenečenje.

Neki dunajski hišni lastnik je nedavno doživel čudno presenečenje. Precej pozno se je ponoči vračal domov. Odklenil duri in se nato počasi in previdno dvignil po stopnicah v drugo nadstropje. Ko se tako pomika navzgor, začuje po stopnicah čuden ropot, težke korake, ki so bili podobni capljanju. Blizu se bolj in bolj Dunajčanu postane hladno pri srcu in na mah se zadene ob njegovo nogo nekaj živega, toda trdega ko kost.

Dunajčan naglo seže po žepni svetiljki, posveti in glej strahota! Na stopnicah pred njim stoji krokodil, pravi živi krokodil in zeva, zeva... Dunajčan skoči nazaj na hodnik in začne klicati na pomoč. Na njegove klice dospe hišni oskrbnik in čisto mirno zapove krokodilu: »Odkod si se pa ti vzel, falot? Brž nazaj! In krokodil se takoj okrene in začne ležati nazaj po stopnicah.

Tedaj začne oskrbnik Dunajčanu razlagati popolnoma nedolžno povest o tem krokodilu, čigar lastnik ga je popolnoma zdresiral, naučil raznih umetnosti in ga zdaj vodi okrog po svetu ter si s tem služi denar. Krokodilek pa včasih ponoči zleze iz sobe, se malo sprehodi po stopnicah, kar mu mora zelo ugajati, nato pa se zopet vrne v svoj zabo. Ne stori pa nikomur nič zalega, ker ima opiljene zobbe. To je dobra živalica! Je rekel oskrbnik in voščil lahko noč. Dunajčan pa je bil še vedno bled in prepaden ter se ni mogel znajti od čudnega presenečenja.

— Kaj vse potrebuje ladja za eno vožnjo?

O najnovejšem parniku »Leviathan«, ki nastopi v prihodnjih dneh svojo prvo pot iz Newyorka v Evropo, prinašajo ameriški listi zanimivo statistiko, iz katere se razvidi, kakšen kolos je ta »mehova lupina«, s katero se razburkani morški valovi poigravajo, kakor da je iz papirja.

Da more prehraniti vse potnike med vožnjo iz Amerike v Evropo, ki traja samo par dni, ima v zalogi sledeče količine živil: 54.000 funtov svežega mesa, 10.000 funtov perutnine in divjačine, 9.500 funtov svežih rib, rakov in ostrig, 18.000 funtov kruha, 1.200 funtov smetane, 75.000 jajc, 30.000 funtov svežega sočiva, 15.000 funtov sadja, 180 zabojev citron, nadalje 120.000 funtov krompirja, 5.000 funtov bule, 450 sodov moke, sod po 180 funtov, 1.800 litrov kisne kisline, 75 sodov soli, sod po 150 funtov, 600 funtov gorčice, 180 funtov popra, 400 funtov drugih dišav, 30.000 funtov vsoljenega mesa in mesnih konzerv, 10.000 funtov šunk, klobas, slanin itd. 30.000 ton slanikov, 2.500 funtov in 120 sodov ribjih konzerv, 1000 funtov povojenih rib, 6.700 funtov sira, 7.000 litrov mleka, 7000 doz kondenziranega mleka, 12.000 funtov surovega masla, 7.500 doz sočiva, 1000 doz gob, 3.000 funtov kumar, 5.000 funtov zelja in fižola, 750 funtov orehov, 8.000 funtov posušenega sadja, 5000 doz kuhane sadija, 2500 funtov marmelade, 300 steklenice sadnega soka, 1200 funtov sladkorja, sirupa in siridi, 6.100 funtov kave, 450 funtov čaja, 500 funtov čokolade, 5000 funtov riža, testenin in kafe in 1800 funtov prepečenca. Za nakladanje vseh teh živil je bilo treba sedem dni. Vsled protialkoholnega zakona je prepovedano jemati seboj opojne pijače, ki pa pridejo v poštev pri potovanju nazaj.

Na perilu vozi parnik s seboj 3000 kopalnih prtov, 200 kopalnih plaščev, 6000 kopalnih rjuh, 750 kopal. preprog, 11.000 posteljnih prtov, 1000 obrisač za kozarec, 40.000 obrisač, 14.250 velikih in malih blazin, 1325 odej, 15.800 servijet, 1200 obrisač za posodo, 9000 namiznih prtov, 10.000 toaletnih prtičev, 900 oširaj, 1800 natakarskih in kuhinjskih brisač, 2800 platnenih prtov itd. Vrednost tega perila znaša nad 50.000 dolarjev.

Temu primerja je tudi ostala oprema parnika. Na tisoče kozarec, steklenice, krožnikov in druge kuhinjske posode, jedilnega orodja itd. shranjuje vsak tak parnik. Pomisliti je treba, da mora poleg 1500 potnikov prehranjevati in oskrbovati tudi vso ostalo posadiko ladje, ki šteje tudi po 200 do 500 oseb.

Dohodki od novih davkov

bodo znašali nekaj čez pol milijarde dinarjev. Da vidimo, koliko bo odpadlo na posamezne pokrajine, prinašamo spodaj sliko dozdajnih davkov ter novozadajenja z dokladi:

POKRAJINA	Dozdajni zemljiški davki	5 kratno zvišanje	Ostali davki, na katere bo znižena 30% doklada	30% doklada	Vse izredne doklade
Vojvodina	19.359.547	96.797.645	86.009.000	25.800.000	122.597.635
Hrvatska in Slavonija	15.233.290	76.184.950	60.060.000	18.018.000	94.202.950
Bosna in Hercegovina	17.337.500	86.687.500	18.577.000	5.572.800	92.260.800
Slovenija	6.166.285	30.871.425	22.143.750	6.612.125	37.424.550
Dalmacija	1.000.000	5.000.000	4.428.000	1.329.600	6.329.600
Srbija in Črnogora	26.895.000	134.255.000	79.984.583	23.980.325	158.408.375
Skupno	80.975.322	429.876.510	271.146.233	81.342.900	511.230.410

I. citraški klub v Mariboru

vabi cenjeno občinstvo k

I. citraškemu koncertu

se vsi v četrtek, dne 19. julija 1923 ob 20. uri v vrtni Jerandi Gambinove dvorane, v slučaju slabega vremena pa v Iverani. Igralo se bode v zboru, kvartetu in duetu pod vodstvom r. A. Bäuerle. Sedeluje tudi znani solist g. Josip Omulec.

Vstopnina 5 Din.

Preplačila se hvaležno sprejemajo. Posebna vabila se ne bodo razposlala. K obilni udeležbi vabi

1470

ODBOR.

Velika zaloga

cementa, traverz, železa in dr.

po ugodnih cenah.

2576

Pinter & Lenard, Maribor.

Najboljše in najcenejše

pa tudi najlepše blago za obleke, kakor sukno, hlačevina, volneno blago, plavina, cefir, šifon, platno, izgotovljene obleke, srajce, predpasniki, nogavice, robci, odeje itd. se dobi prvovrstno pri

I. N. Šoštarč, Maribor

Aleksandrova cesta šte. 13.

Naročam DNEVNIK „TABOR“

Ime: _____

poklic: _____

kraj: _____

pošta: _____

Priložite poštno položnico, da pošljem naročnino!

V _____, dne _____ 1923.

lastnoročni podpis,

Prečrtaj, česar ne želiš!

Izreži in pošlji v odprti kuverti z 20 para znamko na naslov: „TABOR“, Maribor.

Mala oznanila.

Inštruktor daje preko poštne punk iz vseh predmetov gimnazije ter spodnje realke. Uspeh garantiran. Cenjeni naslov naj se izroči v upravnistvu pod „Inštruktor“. 1468

Posestvo: Stanovanjska hiša, gospodarsko poslopje s celim inventarjem ter 2 orala zemlje takoj na prodaj. Vpraša se pri lastniku J. Pečanar, Studence št. 20 pri Poljčanah. 1469 2-1

Voz (Plateau) z dobrimi vzmetmi, prenovljen, ki nosi 2000 kg, se po ceni prodaja. Vpraša se v Slovenski ulici št. 20. 1467 3-1

Posestvo. Kdo v bližini Maribora bi zamenjal svojo manjšo gospodarstvo za večjo, 6 oralov (hiša, gospodarsko poslopje, 2 gozda, 3 sadonosniki in 2 njivi) v Lenartskem sodnem okraju. Posestvo se prodaja tudi brez zamenjave. Naslov pove upravnistvo „Tabor“. 1471 2-1

Higijenična brivnica se vsem priporoča. Prvovrstna postrežba. Vjekoslav Gjurin, Jurčičeva ulica 9. 1850

Prvovrstna čevljarska delavnica R. Monjac, Maribor, Jurčičeva ulica 9, sprejema vse vrste naročil po meri in vsakovrstna čevljarska popravila. Cene zmerno. Postrežba solidna. 1118 30-13

Vi dobite poštni paket franco posred: 1 fini med. konjak, 1 hol. liker Levert, 1 Co-infreanks liker, 1 Triple seco; vse skupaj samo za Din. 252.- Hmelak i drug, Maribor. 1301

Najlepše srajce, kravate, klobuke, nogavice in ostale modno blago dobite po ugodnih cenah v modni trgovini B. Veselinović & Komp., Maribor, Gosposka ul. 26. 1382

Lepa soba z električno razsvetljavo se s hrano vred odda takoj v najem boljšemu gospodu. Naslov v upravi „Tabor“. 1461 2-2

Spalna soba, nova, z posteljnino, se radi selitve prodaja. Vprašati Cvetlična, ulica 27/III, vrata 8.

Lovci! Planinci!

Pristni tirolski ledni in nepremočljivo blago za pelerine je došlo.

Franjo Majer, Maribor
Glavni trg 9. 1346

A. VICEL

Maribor, Glavni trg 5
trgovina s hišnimi potrebščinami, emailirano, pločevinasto in ulito posodo, porcelanasto, kameninasto in stekla debelo kleno robo. Na drobno 1386

Lastna delavnica. Pohištvo. Velika zaloga.

Prezdamo naročila, tudi po načrtu, od najenostavnejšega do najfinjšega izdelka. Notranja in zunanja dekoracija. Za obilna naročila se pripravljamo.

Jagodič in Sajko

mizarstvo in tapetnistvo
Rotovski trg 3 MARIBOR Slomškov trg 6
Odlikovan z zlato kolajno. Sodni izvedenec. 1434 25-3

Galanterija

drobnina, trikotaža

Samo na debelo!

Gaspari & Faninger

Maribor 1047

Aleksandrova cesta 48.

Iščem skladišče

v bližini Glavnega trga. Najemnino plačam letno, na željo tudi za več let v naprej. Ponudbe na „Poštini“ predal 34. Maribor.

1466 3-1

Novo! Dežni plašči

od 450 Din. naprej, najnovejši vzorci, pravkar došli. Velika izbira perila, klobukov, čevljev, dežnikov, palč, hrbtnikov in sandal po konkurenčni ceni pri

JAKOBU LAH, Maribor, Glavni trg 2.

Naznanjamo vsem prijateljem in znancom pretužno vest, da je naš nad vse dobri brat, oziroma svak in stric, prečastiti gospod

Miroslav Volčič

duhovni svetovalec in župnik v Breznu

v noči od 9. na 10. julija t. l. v 49. letu svoje starosti na tragičen način preminul.

Telesni ostanki nepozabnega pokojnika se bodo v soboto, dne 21. julija t. l. ob 8. uri jutraj po slovesni zadušnici položili na župnijskem pokopališču v Breznu k večnemu počitku.

V MARIBORU, dne 18. julija 1923.

Jože Volčič, mizarški mojster in Ivan Volčič, finančni tajnik, brata.

Lojzka Volčič, sestra.

Franciška Volčič, svakinja.

Jože, Branko, Vladimir, Dušan in Zorica Volčič

nečaki in nečakinja.

1439

Slavska banka d. d., Zagreb

Podružnica Maribor,

Aleksandrova cesta šte. 11

Delniška glavnica Din 50,000.000—

in rezerve preko Din 12,500.000—

Vloge čez Din 125,000.000—

Podružnice:

Beograd, Bielovar, Brod n/S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Ljubljana, Murska Sobota, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Šibenik, Vršac, Wlen.

EKSPOZITURE:

Rogaška Slatina (sezonska), Škofja Loka, Jesenice.

Agencija: Buenos Aires, Rosario de Santa Fe.

AFILIACIJE:

Ljubljana: Slovenska banka.

Split: Jugoslavenska industrijska banka d. d.

Budapest: Balkan Bank r. t., Vaczi utca 35.

463

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

ARKO LIQUEUR TRIPLE SEC!